

Dagsorden

DAS Social

Mødet den 31. marts 2023, kl. 09.00

Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst. Lokale B

Indholdsfortegnelse

Åben

1.	Temadrøftelse 09.00-10.00	4
2.	Godkendelse af dagsorden	5
3.	Godkendelse af referat fra seneste møde	6
4.	Centrale udmeldinger vedr. tegnsprog og punktskrift	7
5.	Datagrube - Udgiftsudvikling på det specialiserede socialområde	42
6.	Kommissorie for arbejdsgruppe vedr. levering af sundhedsydelser	54
7.	Orienteringspunkt vedr. reviderede takster 2023	58
8.	Børnehus Nord	65
9.	Orienteringspunkter	71
10.	Eventuelt	72
11.	Næste møde	73

Dagsorden

Tid Mødet den 31. marts 2023, kl. 09.00

Sted Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst. Lokale B

Afbud

Til stede Arne Lund Kristensen, Søren Aalund, Tue Von Pålman, Henrik Aarup-Kristensen, Helene Lund Therkelsen, Hanne Madsen, Dorte Juul Hansen, Henrik Rene Christensen, Carsten Sand Nielsen, Leif Serup, Rikke Albrektsen, Lotte Keller, Anne Krøjer

**Øvrige
deltagere**

**Øvrige
oplysninger**

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 1.

Temadrøftelse 09.00-10.00

2023-016352

Sagsfremstilling

I maj 2022 offentliggjorde Momentum en analyse, der viste, at udgifterne til det specialiserede voksenområde er steget markant de seneste år. Analysens data var indsamlet af KL's Økonomiske Politiske Center i samarbejde med 21 kommuner. Det var sager over 1 mio. kr. der var vækst i og særligt i sager over 2 mio. kr. I analysen beskrev kommunerne, at de allerede havde fokus på udviklingen både fra en faglig, økonomisk, administrativ og politisk vinkel. Men samtidig var der fortællinger om afmagt og frustration, der hæftede sig til disse enkeltsager på det specialiserede voksenområde. Derfor igangsatte har Komponent og KL projektet "Øget viden om særligt dyre enkeltsager på det specialiserede voksenområde", som havde r til formål at hjælpe kommunerne med at forbedre deres viden og afdække handlemulighederne på området.

49 Kommuner har deltager og besvaret 36 spørgsmål om 704 borgere i botilbud til over 2. mio. kr. om året.

Komponent forelægger analysens samlede resultater med særligt fokus på om de 6 kommuner i Nordjylland adskiller sig fra de øvrige Regioner.

- Hvad er der af karakteristika i og omkring sagerne?
- Og hvad giver denne viden af handlemuligheder lokalt og i det strategisk samarbejde i de enkelte KKR / rammeaftaleområder / Sundhedsklynge.

Oplæg og drøftelse v./ Maibritt Kuszon, Chefkonsulent fra Komponent

Projektet har frem til nu været arbejdskraftfinansieret af KL og Komponent. Men det er muligt, for deltagende kommuner, at købe en kommunespecifik rapport for egen kommune.

Se mere: [Projekt afdækker handlemuligheder ved særligt dyre enkeltsager | Komponent](#) Se nederst på siden – og se eksempel på fra X-købing.

Ligeledes er det muligt for kommuner der ikke deltog i første runde, for et mindre beløb at deltage i en anden runde og modtage en kommunespecifik rapport.

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 2.

Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Godkender dagsordenen

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 3.

Godkendelse af referat fra seneste møde

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Godkender referatet fra sidste møde, 20. januar 2023

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 4.

Centrale udmeldinger vedr. tegnsprog og punktskrift

2023-016352

Resume

Socialstyrelsen udsendte den 27. september 2022, to centrale udmeldinger om henholdsvis punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse samt tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab

Sekretariatet har udarbejdet første udkast til besvarelser af de centrale udmeldinger. Udarbejdelsen af besvarelserne er foretaget i samarbejde med de kommunale PPR ledere.

FU har drøftet udkast til besvarelser og bemærker, at besvarelserne ligner hinanden på samme måde som den tidligere besvarelse ift. udsatte gravide rusmiddelbrugere. Dette giver anledning til et ønske om dialog med Social- og Boligstyrelsen om formatet, da det ressourceforbruget med udarbejdelse af besvarelserne af de centrale udmeldinger ikke umiddelbart står mål med udkommet.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Drøfter udkast til besvarelse af Central Udmelding vedr. punktskrift
- Drøfter udkast til besvarelse af Central Udmelding vedr. tegnsprogsindsatser

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Centrale Udmeldinger
- Besvarelse af Central udmelding (tegnprogsindsatser), UDKAST 7.3.23
- Besvarelse af Central udmelding (punktskrift), UDKAST 7.3.23
- Det forstærkede samarbejde - Nordjylland

Centrale Udmeldinger

Sagsfremstilling

Proces og metode

Da fokus for de Centrale Udmeldinger denne gang er mere kvalitativt samtidig med at målgrupperne stadig er meget små, så har sekretariatet vurderet, at den bedste og mest effektive tilgang til at skaffe viden herom, er at indgå i dialog på tværs af kommunerne. På denne baggrund har der været indkaldt til et dialogmøde, hvor formålet har været at få input til beskrivelse af aktuelle og fremadrettede koordinering og samarbejde om indsatser for målgrupperne i de nordjyske kommuner. Deltagere til mødet vil være ledere og videns personer fra henholdsvis PPR og familieområdet.

Sekretariatet har afholdt dialogmøder med både ISHD og CDH, men dette har været til baggrund og indgår ikke i besvarelsene.

Foreløbige resultater

De to Centrale Udmeldinger er fra Socialstyrelsens side udfærdiget meget ens, både hvad angår form og indhold. De primære forskelle at målgrupperne er forskellige og at der har været foretaget separate foranalyser.

På samme måde, som de Centrale Udmeldinger er udformet relativt ens, så tegner der sig et billede af de nordjyske besvarelser heraf på samme måde. De nordjyske kommuner beretter om meget små målgrupper, som er i nedgang – særligt børn og unge med behov for tegnsprogsundervisning.

Kommunerne siger samstemmende, at man altid rådfører sig med- og benytter sig af højt specialiserede konsulentbistand og indsatser, hvor dette er påkrævet i de enkelte sager. Kommunerne nævner særligt ISHD og CDH, som centrale samarbejdspartnere. Ligeledes Synscenter Refsnæs og Aalborg Universitetshospitals Audiologiske Ambulatorie, samt Øjenafdeling.

Kommunerne giver udtryk for, at børnene i målgruppen får den støtte og ydelser, som de har behov for. De specialiserede tilbuds udfordringer med nedgang i borgerflow er ikke udtryk for ændring i "visitationspraksis", men qua ændringer i borgervolumen for hvem tegnsprogsundervisning og punktskrift er relevant.

Kommunerne nævner, at der kan være behov for udvikling af nationale ERFA-netværk for centrale videns- og fagpersoner, som har med målgruppen at gøre. Formålet med et sådan netværk skal være videns- og erfaringsudveksling. Også ift. kontinuerlig udvikling af de indsatser og tilbud, som er nødvendige for at understøtte målgruppen. Kommunerne har ikke yderligere konkrete forslag til udvikling i fremadrettet praksis, herunder koordinering og samarbejde.

Som det fremgår af tidsplanen nedenfor, vil der foregå en videre kvalificeringsproces og FU samt DAS bliver involveret i endnu en runde i løbet af 2. kvartal.

Tidsplan

Dato	Emne
Uge 5	Afholdelse af dialogmøde
6.-24. februar	Første udkast til besvarelser udarbejdes
3. marts	Opfølgingsmøde efter dialogmødet. Formålet er at få kvalificeret udkast
9. marts	FU møde - drøftelse af første udkast
20. marts	Sekretariaterne kvalificerer de forskellige udkast og aftaler evt. fælles afsnit (endelig dato er ikke fastlagt, men der tænkes på netværksmødet i KBH)
31. marts	DAS møde - drøftelse af første udkast
14. april	Koordinationsforum
15. april - 1. maj	Udkastet tilrettes
Dato afventer	Der planlægges med et opfølgingsmøde med repræsentanter fra dialogmødet ift. kvalificering af udkastet/bemærkninger fra DAS, Koordinationsforum mv. Hvis der ikke er behov for dette møde aflyses det.
8. maj	Godkendelse på FU møde
1. juni	Godkendelse på DAS møde
31. marts	Udkast til besvarelser fremsendes til KDK. Såfremt der er ændringer i forlængelse af DAS mødet, så informeres KDK mundtligt og de tilrettes efter KDK mødet (Aftalt med Helene)
8. juni	KDK
23. juni	KKR
1. juli	Besvarelserne sendes senest til Socialstyrelsen med forbehold for politisk godkendelse
Juni-September	Godkendelse i kommunalbestyrelserne

Afrapportering på Social- og boligstyrelsens Centrale Udmelding vedr. tegnsprogs-indsatser til børn og unge med et varigt høretab

Marts

2023

Beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til
fremadrettede indsatsmodeller

Indhold

Opsamling.....	3
Indledning.....	3
Social- og boligstyrelsens definition af indsatsen/målgruppen	3
Proces og metode.....	3
TEMA 1: Koordination og samarbejde.....	4
Formål med beskrivelsen.....	4
Kommunerne i Region Nordjyllands oplevelse af behov for tegnsprogsindsatser	4
Kommunerne i Region Nordjyllands aktuelle koordinering	5
TEMA 2: Forslag til fremadrettede indsatsmodeller	7
Formål med beskrivelsen.....	7
Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede tilrettelæggelse tegnsprogsindsats	7
Kommunerne i Region Nordjyllands forslag til evt. ændringer i arbejdet med tegnsprogsindsatser....	Error!
Bookmark not defined.	
Bilag	8

Opsamling

[Skriv]

Indledning

Social- og boligstyrelsen udsendte d. 27. september 2022 en Centrale Udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. *tegnsprøgsindsatser til børn og unge med et varigt høretab*. Social- og boligstyrelsen kan udsende Centrale Udmeldinger på målgrupper og særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner eller regioner for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud. Kommunalbestyrelserne i Region Nordjylland afrapporterer i fællesskab på den Centrale Udmelding.

Social- og boligstyrelsen udsendte den Centrale Udmelding vedr. *tegnsprøgsindsatser til børn og unge med et varigt høretab*, forbi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig grad koordinerer og samarbejder om at anvende og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprøgsindsatser.

Efter afrapportering til Social- og boligstyrelsen vil følge en dialog mellem styrelsen og kommunalbestyrelserne med henblik på at kortlægge, hvorvidt der på regionalt og nationalt plan er en tilstrækkelig koordinering om at anvende og dermed opretholde højt specialiserede tegnsprøgsindsatser til målgruppen.

Nærværende afrapportering samler besvarelser fra kommunerne i Region Nordjylland.

Social- og boligstyrelsens definition af indsatsen/målgruppen

Indsatsen/målgruppen beskrives i den Centrale Udmelding som *tegnsprøgsindsatser til børn og unge med et varigt høretab*. Social- og boligstyrelsen angiver i den Centrale Udmelding, at:

Den centrale udmelding omfatter børn og unge med varigt høretab med behov for højt specialiserede tegnsprøgsindsatser, der ikke profiterer af høreteknologi og Cochlear Implant (CI)2, og som derfor har eller kunne have stor gavn af at have dansk tegnsprog som første- eller andetsprog. De højt specialiserede tegnsprøgsindsatser kræver koordinering og planlægning på tværs af kommunerne og regionerne samt landsdækkende koordinering.

Proces og metode

Social- og boligstyrelsen har anmodet om, at kommunerne i Region Nordjylland dels beskriver deres koordination og samarbejde på tværs af regioner og på landsplan, dels at de beskriver den fremadrettede tilrettelæggelse af tegnsprøgsindsatserne. For at kunne beskrive dette arbejde bedst muligt har kommunerne i Region Nordjylland haft en kvalitativ dialog på tværs af kommunerne.

I februar 2023 har der været afholdt et dialogmøde med repræsentanter fra kommunerne i Region Nordjylland, som enten har en særlig faglig viden om målgruppen/indsatsen eller et ledelsesmæssigt ansvar i forhold til det faglige arbejde med indsatsen/målgruppen. Der har været lagt vægt på at komme hele vejen rundt om den faglige viden og det faglige arbejde ift. indsatsen og med målgruppen, hvorfor

deltagerne bl.a. har været audiopædagoger, ledere af PPR, faglige koordinatore, konsulenter mv. Kommunerne er ligeledes forud for det afholdte dialogmøde blevet bedt om at indsamle viden i deres eget bagland.

På dialogmøderne er der via en spørgeguide faciliteret et fokusgruppeinterview med udgangspunkt i Social- og boligstyrelsens to temaer:

- Tema 1: Koordination og samarbejde
- Tema 2: Fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

Efter dialogmøderne har der været følgende proces:

- Udkast til afrapportering på Social- og boligstyrelsens Centrale Udmelding er sendt til kommentering ved deltagerne fra dialogmøderne samt alle kommuner i Region Nordjylland
- Afrapporteringen behandles i DAS Social d. 1. juni 2023
- Afrapporteringen behandles i KKR Nordjylland den 23. juni 2023
- Afrapportering fremsendes til Socialstyrelsen 1. juli 2023 med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse i de nordjyske kommunalbestyrelser

Nedenfor beskrives kommunerne i Region Nordjyllands koordination og samarbejde samt fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen med udgangspunkt i Social- og boligstyrelsens Centrale Udmelding og de to temaer heri.

TEMA 1: Koordination og samarbejde

Formål med beskrivelsen

Social- og boligstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Hvordan koordinerer og samarbejder kommunerne i regionen samt på tværs af regioner og på landsplan om højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab? Herunder også:

- 1) *Hvordan koordineres i forbindelse med forskellige overgange i barnet og den unges liv (fx mellem førskoletilbud og skole, mellem skole og ungdomsuddannelse mv.)?*
- 2) *Hvordan koordineres tegnsprogsindsatser og kapacitet med det stedlige kommunikationscenter og det relevante landsdækkende tilbud (fx i forbindelse med forskellige overgange)?*

Hvilke formelle samarbejdsaftaler eller lignende eksisterer der aktuelt for varetagelsen af højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab?

Kommunerne i Region Nordjyllands oplevelse af behov for tegnsprogsindsatser

Målgruppen

Målgruppen, som har brug for højt specialiserede tegnsprogsindsatser, som primær kommunikationsform, er i Nordjylland meget begrænset.

Der er tale om en målgruppe, som er reduceret i antal over en årrække. Bla. fordi Cochlear Implant (CI) er medvirkende til at løse en stor del af opgaven med understøttelse af børn og unge med varigt høretab.

Kommunerne oplever en målgruppe, hvor kommunikative udfordringer ofte ikke er den primære problemstilling for barnet. Kommunerne oplever en målgruppe, hvor kommunikative udfordringer ofte ikke er den primære problemstilling for barnet, f.eks. børn med både høretab og kognitive eller udviklingsmæssige udfordringer. Denne målgruppe kan i højere grad profitere af f.eks. tegn-til-tale frem for tegnsprogsundervisning. Eller andre alternativer til kommunikation.

Det er kommunernes oplevelse, at hvis der er behov for tegnsprogsundervisning, så er det fordi forældre eller andre i nær familie bruger tegnsprog som primær kommunikation, der så gør det relevant for barnet at lære tegnsprog, som kommunikationsform.

Kendskabet til et barn i målgruppen etableres ofte i regi af henvendelser fra barnets forældre eller pårørende og fra Audiologisk ambulatorie, hvis der er mistanke om høretab hos det konkrete barn.

Kommunerne er ikke af den opfattelse, at der er børn med varigt høretab, som ikke bliver opsporet eller tilbudt relevant støtte.

Kommunerne i Region Nordjyllands aktuelle koordinering

Koordinering af indsatser

Kommunerne har fokus på en helhedsorienteret tilgang til borgerne i målgruppen, hvor der ses på det enkelte barns behov og forudsætninger for personlig og faglig udvikling med det høretab, som de måtte have. Kommunernes Pædagogisk Psykologiske Rådgivning er (PPR) ofte tovholder og samarbejder med række aktører, både internt i kommunerne, men også regionalt og nationalt, hvor dette er påkrævet ift. at sikre den rette indsats til børn og unge med behov for støtte ift. varigt høretab.

Typiske aktører omfatter bl.a.:

- Audiologisk afsnit
- Praktiserende læge
- Skole-dagtilbudsområdet
- Talepædagoger
- Familieafdelingen
- Myndighed ift. evt. hjælpemidler
- Tale-hørekonsulenter fra eks. Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed (ISHD)
- VISO-KAS
- Skoletilbud i eks. Center for Døvblinde og Hørehæmmede (CDH)
- Barnets familie/pårørende
- PPR-netværk på tværs af kommunerne

Kommunerne bemærker et særligt tæt samarbejde med audiologisk afsnit, samt CDH og ISHD omkring målgruppen i de tilfælde, hvor der er behov for særskilt konsulentbistand ift. høretab, herunder evt. behov for tegnsprogsundervisning. Konsulenterne er også medinddraget i barnets videre forløb, så længe der er behov for dette. Dette vurderer PPR og tale-hørekonsulenterne altid i samråd. Herunder også med barnets pårørende.

Skole-dagtilbud inddrages altid, hvis barnet er indskrevet i sådanne tilbud. Her følger audiologopæder og konsulenter fra f.eks. VISO, ISHD og CDH, barnet for at sikre den mest optimale støtte. I denne sammenhæng er der også fokus på barnets sociale udvikling og muligheder for at indgå i hverdagen i undervisningen skoleklassen, samt relationer med klassekammerater.

Case eksempel på samarbejde imellem kommune og specialiseret tilbud. Hjørring Kommune

Sagen drejer sig om en dreng, nu 16 år, der har været i kontakt med PPR og socialafsnit siden sin tid i dagplejen. Drengen har vedvarende fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, der blandt andet omfatter et betydende dobbeltsidet høretab, synsvanskeligheder i form af grå stær samt infantil autisme. Det vurderes, at drengens hørenedsættelse er af en sådan karakter, at det kræver en specialiseret indsats at støtte hans udvikling.

I dagplejetiden indledes derfor et samarbejde med Aalborgskolen (CDH) om et vejledningsforløb fra deres afdeling for vejledning til småbørn med høretab. I samarbejde med CDH, forældre og Hjørring kommune besluttes det herefter at visitere drengen til Børnehaven Bambi, der på det tidspunkt var Aalborgskolens småbørnstilbud. Ved skolestart besluttes det, at drengen starter på CDH, hvor han fortsætter og nu går i 10 klasse.

Hjørring kommune har i hele skoleforløbet deltaget i den årlige visitationskonference.

Kommunerne oplever et meget begrænset behov for tegnsprogsundervisning. Hvor tegnsprog skal erstatte et andet sprog eller mangel på samme. Børnene modtager kompenserende tiltag via anden hjælp, herunder CI-operationer, som nævnt ovenfor. CI-operationer er relevante i mange af sagerne med børn med varigt høretab. I tillæg hertil nævner alle kommuner, at man arbejder med specialiserede audiologopædiske ydelser, undervisning i tegn-til-tale (også til forældre og pårørende), vejledning ift. læringsmiljø, vejledning i brug af hjælpemidler, diverse handicapkompenserende ydelser (diverse hjælpemidler) mv.

Samarbejdsaftaler

I Nordjylland er der indgået en aftale om et Forstærket Samarbejde (bilag vedlagt), der har til formål at understøtte det tværkommunale og tværsektorielle samarbejde, samt sikre at borgerne i regionen til stadighed har adgang til de nødvendige specialiserede tilbud og kompetencer ved at aftalen understøtter eksistensen af de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland. Dette, bl.a. ved tre hovedspor, som

omhandler særlige beskyttelsesvilkår, systematiseret og formaliseret dialog partner imellem, samt en forpligtigelse til early-warning ved vanskeligheder ift. økonomisk og faglig opretholdelse af tilbuddene.

Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed indgår, som et af tilbuddene i Det Forstærkede Samarbejde.

TEMA 2: Fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen

Formål med beskrivelsen

Social- og boligstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Hvordan vil kommunerne tilrettelægge den fremadrettede tegnsprogsindsats, så der sikres en tilstrækkelig grad af koordination og samarbejde i forhold til anvendelse og opretholdelse af det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab? Herunder også:

- 1) Hvordan sikres det fremadrettet, at der på tværs af kommunerne i regionen er det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser?*
- 2) Hvordan sikres det fremadrettet, at børn og unge med et varigt høretab i alle dele af landet imødekommes i deres behov for undervisning og fastholdelse i brug af tegnsprog?*

Hvilke konkrete tiltag påtænker kommunerne i regionen og/eller på tværs af regionerne at iværksætte for at sikre, at der er de fornødne højt specialiserede tegnsprogsindsatser til stede til målgruppen?

Hvilke eventuelle udfordringer oplever kommunerne i regionen i forhold til højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab, som ikke er beskrevet i den centrale udmelding? Herunder også:

- 1) Hvilke forslag har kommunerne i regionen på at løse disse øvrige udfordringer?*
- 2) Hvilke tiltag har kommunerne i regionen selv mulighed for at iværksætte?*

Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede tilrettelæggelse af tegnsprogsindsatser

Den målgruppe, som kan profitere af højt specialiseret tegnsprogs indsats, som den primære indsats, forekommer ikke i særligt stort omfang i Nordjylland. De nordjyske kommuner vurderer, at de indsats som målgruppen af børn og unge med varigt høretab modtager i dag, i største udstrækning matcher de behov, som målgruppen har. Indsatsen beror på et velfungerende samarbejde internt i kommunerne og eksternt ift. regionen, (særligt kommunikationscentret ISHD og skoletilbuddet CDH). Dette samarbejde indbefatter også videndeling og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne og med eksterne samarbejdspartnere. Kommunerne inddrager således altid højt specialiseret fagekspertise, i de tilfælde hvor de kommunale tilbud og indsats ikke har kompetencer in-house.

En udvikling af den fremadrettede tegnsprogsindsats vil således ske i tæt samarbejde, parterne imellem.

Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede organisering af indsatserne

Kommunerne i Nordjylland er af den opfattelse, at den nuværende organisering af samarbejdet på tværs af regionens kommuner og det regionale kommunikationscenter er velfungerende. Der kan dog være ræson i at understøtte den lokale implementering af den vejledning og information, som PPR og specialindsatser leverer i skoler og dagtilbud. Dette kan være med en national videns portal, hvor der er viden om hvordan man "hands-on" arbejder med indsatserne – som formidles via let tilgængeligt materiale og på en måde, som gør det let omsætteligt for den fagprofessionelle.

De nordjyske kommuner tilkendegiver, at der fortsat er behov for et højt specialiseret tilbud til børn og unge med varigt høretab og at kommunerne anvender- og vil anvende disse tilbud og indsatser i det omfang man har børn og unge i målgruppen. Heri indgår samarbejdsaftale om Det Forstærkede Samarbejde.

Bilag

- Det Forstærkede Samarbejde - Nordjylland

Afrapportering på Social- og boligstyrelsens Centrale Udmelding vedr. punktskrift-indsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til
fremadrettede indsatsmodeller

Marts

2023

Indhold

Opsamling.....	Error! Bookmark not defined.
Indledning.....	3
Social- og boligstyrelsens definition af indsatsen/målgruppen	3
Proces og metode.....	3
TEMA 1: Beskrivelse af aktuelle indsatser	4
Formål med beskrivelsen.....	4
Kommunerne i Region Nordjyllands oplevelse af behov for punktskriftindsatser	4
Kommunerne i Region Nordjyllands aktuelle koordinering	5
TEMA 2: Fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen	7
Formål med beskrivelsen.....	7
Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede tilrettelæggelse af punktskriftindsatser	7
Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede organisering af indsatserne	7
Bilag	8

Resumé

[Skriv]

Indledning

Social- og boligstyrelsen udsendte d. 27. september 2022 en Central Udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. *punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse*. Social- og boligstyrelsen kan udsende Centrale Udmeldinger på målgrupper og særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner eller regioner for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud. Kommunalbestyrelserne i Region Nordjylland afrapporterer i fællesskab på den Centrale Udmelding.

Social- og boligstyrelsen udsendte den Centrale Udmelding vedr. *punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse*, forbi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig grad koordinerer og samarbejder om at anvende og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser.

Efter afrapportering til Social- og boligstyrelsen vil følge en dialog mellem styrelsen og kommunalbestyrelserne med henblik på at kortlægge, hvorvidt der på regionalt og nationalt plan er en tilstrækkelig koordinering om at anvende og dermed opretholde højt specialiserede tegnsprogsindsatser til målgruppen.

Nærværende afrapportering samler besvarelser fra kommunerne i Region Nordjylland.

Social- og boligstyrelsens definition af indsatsen/målgruppen

Indsatsen/målgruppen beskrives i den Centrale Udmelding som *punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse*. Social- og boligstyrelsen angiver i den Centrale Udmelding, at:

Den centrale udmelding omfatter børn og unge med alvorlig synsnedsettelse og deraf manglende læsesyn. Det er børn og unge med isoleret synsnedsettelse og således uden yderlige funktionsnedsettelser. De højt specialiserede punktskriftindsatser kræver koordinering og planlægning på tværs af kommunerne, regionerne og landsdækkende.

Proces og metode

Social- og boligstyrelsen har anmodet om, at kommunerne i Region Nordjylland dels beskriver deres koordination og samarbejde på tværs af regioner og på landsplan, dels at de beskriver den fremadrettede tilrettelæggelse af punktskriftindsatser. For at kunne beskrive dette arbejde bedst muligt har kommunerne i Region Nordjylland haft en kvalitativ dialog på tværs af kommunerne.

I februar 2023 har der været afholdt et dialogmøde med repræsentanter fra kommunerne i Region Nordjylland, som enten har en særlig faglig viden om målgruppen eller et ledelsesmæssigt ansvar i forhold til det socialfaglige arbejde med målgruppen. Der har været lagt vægt på at komme hele vejen rundt om den faglige viden og det faglige arbejde med målgruppen, hvorfor deltagerne bl.a. har været

logopædagoger, ledere af PPR, forstandere, centerchefer, faglige koordinatore, konsulenter mv. Kommunerne er ligeledes forud for de afholdte dialogmøder blevet bedt om at indsamle viden i deres eget bagland.

På dialogmøderne er der via en spørgeguide faciliteret et fokusgruppeinterview med udgangspunkt i Social- og boligstyrelsens to temaer:

- Tema 1: Koordination og samarbejde
- Tema 2: Fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

Efter dialogmøderne har der været følgende proces:

- Udkast til afrapportering på Social- og boligstyrelsens Centrale Udmelding er sendt til kommentering ved deltagerne fra dialogmøderne samt alle kommuner i Region Nordjylland
- Afrapporteringen behandles i DAS Social d. 1. juni 2023
- Afrapporteringen behandles i KKR Nordjylland den 23. juni 2023
- Afrapportering fremsendes til Socialstyrelsen 1. juli 2023 med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse i de nordjyske kommunalbestyrelser

Nedenfor beskrives kommunerne i Region Nordjyllands koordination og samarbejde samt fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen med udgangspunkt i Social- og boligstyrelsens Centrale Udmelding og de to temaer heri.

TEMA 1: Beskrivelse af aktuelle indsatser

Formål med beskrivelsen

Social- og boligstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Hvordan koordinerer og samarbejder kommunerne i regionen samt på tværs af regioner og på landsplan om højt specialiserede punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse? Herunder også:

- 1) *Hvordan koordineres i forbindelse med forskellige overgange i barnet og den unges liv (fx mellem førskoletilbud og skole, mellem skole og ungdomsuddannelse mv.)?*
- 2) *Hvordan koordineres punktskriftindsatser og kapacitet med det stedlige kommunikationscenter og det relevante landsdækkende tilbud (fx i forbindelse med forskellige overgange)?*

Hvilke formelle samarbejdsaftaler eller lignende eksisterer der aktuelt for varetagelsen af højt specialiserede punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse?

Kommunerne i Region Nordjyllands oplevelse af behov for punktskriftindsatser

Målgruppen

Målgruppen for højt specialiserede punktskriftindsatser i Nordjylland er relativt begrænset. Kommunerne har kendskab til tre - fem børn og unge under 18 år, som enten er aktuelle punktskriftslæsere eller, som er under udredning med henblik på at blive visiteret til punktskriftsundervisning.

Der er tale om en målgruppe, som er reduceret i antal over en årrække. Dog oplever enkelte kommuner op – og neddrift i antallet af borgere fra år til år. Men fortsat på et meget beskedent niveau.

Kendskabet til et barn i målgruppen etableres ofte i regi af henvendelser fra barnets forældre eller pårørende og i skole-dagtilbudsregi, hvor barnets evt. synshæmning bliver tydeligere.

Kommunerne er ikke af den opfattelse, at der er børn med alvorlig synsnedsættelse, som ikke bliver opsporet eller tilbudt relevant støtte.

Kommunerne i Region Nordjyllands aktuelle koordinering

Koordinering af indsatser

Kommunerne har fokus på en helhedsorienteret tilgang til borgerne i målgruppen, hvor der ses på det enkelte barns behov og forudsætninger for personlig og faglig udvikling med de synshandicap, som de måtte have. Kommunernes Pædagogisk Psykologiske Rådgivning er (PPR) ofte tovholder og samarbejder med række aktører, både internt i kommunerne, men også regionalt og nationalt, hvor dette er påkrævet ift. at sikre den rette indsats til børn og unge med behov for støtte ift. alvorlig synsnedsættelse.

Typiske aktører omfatter bl.a.:

- Praktiserende læge
- Øjenlæge
- Optikere
- Skole-dagtilbud
- Familieafdelingen
- Myndighed ift. evt. hjælpemidler
- Øjenafdeling på hospital, AUH
- Synscenter Refsnæs
- Barnets familie/pårørende
- VISO-KAS
- PPR-netværk på tværs af kommunerne

Kommunerne italesætter et særligt tæt samarbejde med det regionale tilbud; Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed (ISHD), som central samarbejdspartner omkring de børn og unge, som har alvorlig synsnedsættelse. Synskonsulenter fra ISHD inddrages altid i de sager, hvor børn skal udredes for synsnedsættelse og konsulenterne er også medinddraget i barnets videre forløb, så længe der er behov for dette. Dette vurderer PPR og synskonsulenterne altid i samråd. Herunder også med barnets pårørende.

Kommunerne har mere eller mindre faste dialogmøder med ISHD, hvilket afhænger af antallet af borgere indenfor målgruppen. Aalborg Kommune har f.eks. qua sin volumen et fast, årligt, koordinationsmøde med ISHD.

Case eksempel på samarbejde og koordinering vedr. punktlæsende elev (A.) Aalborg Kommune

A. har hele sin opvækst været fulgt af synskonsulent fra ISHD (Institut for syn hørelse og døvblindhed i Aalborg). Synskonsulenten har været koordinerende bl.a. i forhold til statusmøder, hjælpemidler og kursusforløb for forældre, professionelle og for A. Dette er foregået i et tæt samarbejde med PPR Aalborg. PPRs synsteam har løbende bevilliget ydelserne 2.A og 2.B (se nedenstående). Synsteamet har ligeledes bevilliget støttetimer til skole og fritidsordning for at give mulighed for at gøre den faglige undervisning og de sociale aktiviteter tilgængelige for A. Skolens PPR-psykolog har løbende deltaget i statusmøder og der har været indsatser fra andre af PPRs faggrupper.

Der har gennem årene været iværksat en række kurser for fagprofessionelle lokalt (basiskursus, idrætskursus, kursus om sociale kompetencer m.m.) samt på synscenter Refsnæs. A. har ligeledes løbende deltaget i regionale og nationale kurser samt arrangementer for punktlæsende elever (computercamps, internatkurser m.m.). Andreas har flere gange deltaget i ugekurser på synscenter Refsnæs, dels med og dels uden sine forældre. Ugekurserne omfatter tværfaglige udredningsforløb. Der har løbende været fokus på førpunkt og på punktlæsning. A. har punktlæsningsapparat og beskrives i dag som en dygtig punktskriftslæser. En punktlæsende underviser på ISHD har vejledt A, og A. er ligeledes undervist i forkortet punkt af egen synskonsulent. Aktuelt er der inddraget psykolog fra Refsnæs synscenter med henblik på en psykologisk undersøgelse.

(Ydelserne 2A og 2.B. Formål: Overfor eleven og dennes nærmeste pårørende at afhjælpe eller begrænse følgerne af den nedsatte synsevne og/eller kommunikationsevne med henblik på at styrke barnets lærings- og øvrige udviklingspotentiale. Overfor kommunerne at stille det faglige grundlag og beredskab til rådighed, således at disse sættes i stand til at opfylde elevens og de pårørendes retskrav på: Udredningsydelser, Vejlednings- og rådgivningsydelser, Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, Hjælpemiddelydelser)

Det er ikke altid en synskonsulent tilknyttes det enkelte barn. Dette afhænger af, om der er andre problemstillinger i spil for barnet, hvor det ikke giver mening, at arbejde med punktskriftsundervisning. Barnet skal f.eks. have de kognitive forudsætninger for at tilegne sig og anvende punktskrift.

Kommunerne peger på, at der kan være udfordringer i den interne koordinering imellem kommunernes fagforvaltninger, hvad angår, særligt, personlige hjælpemidler, hvor visitation og finansiering heraf ikke nødvendigvis følges ad. Kommunerne understreger dog, at borgere får den støtte og de hjælpemidler, som de har brug for.

Samarbejdsaftaler

I Nordjylland er der indgået en aftale om et Forstærket Samarbejde (bilag vedlagt), der har til formål at understøtte det tværkommunale og tværsektorielle samarbejde, samt sikre at borgerne i regionen til stadighed har adgang til de nødvendige specialiserede tilbud og kompetencer ved at aftalen understøtter eksistensen af de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland. Dette, bl.a. ved tre hovedspor, som omhandler særlige beskyttelsesvilkår, systematiseret og formaliseret dialog partner imellem, samt en forpligtigelse til early-warning ved vanskeligheder ift. økonomisk og faglig opretholdelse af tilbuddene.

Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed indgår, som et af tilbuddene i Det Forstærkede Samarbejde.

TEMA 2: Fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen

Formål med beskrivelsen

Social- og boligstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Hvordan vil kommunerne tilrettelægge den fremadrettede punktskriftindsats til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, så der sikres en tilstrækkelig grad af koordination og samarbejde i forhold til anvendelse og opretholdelse af det fornødne udbud af højt specialiserede punktskriftindsatser? Herunder også:

- 1) Hvordan sikres det fremadrettet, at der på tværs af kommunerne i regionen er det fornødne udbud af højt specialiserede punktskriftindsatser?*
- 2) Hvordan sikres det fremadrettet at børn og unge med alvorlig synsnedsættelse i alle dele af landet imødekommes i deres behov for undervisning og fastholdelse i brug af punktskrift.*

Hvilke konkrete tiltag påtænker kommunerne i regionen og/eller på tværs af regionerne at iværksætte for at sikre, at der er de fornødne højt specialiserede punktskriftindsatser til stede til målgruppen?

Hvilke eventuelle udfordringer oplever kommunerne i regionen i forhold til punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, som ikke er beskrevet i den centrale udmelding? Herunder også:

- 1) Hvilke forslag har kommunerne i regionen på at løse disse øvrige udfordringer?*
- 2) Hvilke tiltag har kommunerne i regionen selv mulighed for at iværksætte?*

Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede tilrettelæggelse af punktskriftindsatser

Den målgruppe, som kan profitere af højt specialiseret punktskriftindsats, som den primære indsats, forekommer ikke i særligt stort omfang i Nordjylland. De nordjyske kommuner vurderer, at de indsats som målgruppen af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse modtager i dag, i største udstrækning matcher de behov, som målgruppen har. Indsatsen beror på et velfungerende samarbejde internt i kommunen og eksternt ift. regionen, (særligt kommunikationscentret ISHD). Dette samarbejde indbefatter også videndeling og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne og med eksterne samarbejdspartnere. Kommunerne inddrager således altid højt specialiseret fagekspertise, hvor de kommunale tilbud og indsats ikke har kompetencer in-house.

En udvikling af den fremadrettede punktskriftindsats vil således ske i tæt samarbejde, parterne imellem.

Kommunerne i Region Nordjyllands fremadrettede organisering af indsatserne

Kommunerne i Nordjylland er af den opfattelse, at den nuværende organisering af samarbejdet på tværs af regionens kommuner og det regionale kommunikationscenter er velfungerende. Der kan dog være ræson i at understøtte den lokale implementering af den vejledning og information, som PPR og specialindsatser

leverer i skoler og dagtilbud. Dette kan være med en national videns portal, hvor der er viden om hvordan man "hands-on" arbejder med indsatserne – som formidles via let tilgængeligt materiale og på en måde, som gør det let omsætteligt for den fagprofessionelle.

De nordjyske kommuner tilkendegiver, at der fortsat er behov for et højt specialiseret tilbud til børn og unge med svære synsnedsettelse og at kommunerne anvender og vil anvende disse tilbud og indsatser i det omfang man har børn og unge i målgruppen. Heri indgår samarbejdsaftale om Det Forstærkede Samarbejde.

Bilag

- Det forstærkede samarbejde - Nordjylland

UDKAST

27. februar 2014

Model for forstærket samarbejde om de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland

Indhold

1. Baggrund.....	2
2. Formål.....	2
3. Kriterier for udvælgelse af de mest specialiserede tilbud.....	3
4. Udvalgelsesprocessen	7
5. Forpligtigelser for de mest specialiserede tilbud	8
6. Model for et forstærket samarbejde – samarbejdsmodellens indholdsside	9
6.1. Hovedsporet: generelle vilkår, systematisk dialog og forebyggende monitorering	9
6.2. Det supplerende spor: indgåelse af specifikke aftalevilkår for det enkelte tilbud.....	11

1. Baggrund

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland indgår hvert år en udviklingsstrategi for det specialiserede socialområde og specialundervisning. I udviklingsstrategierne for 2013 og for 2014 var det indskrevet som et fokusområde, at det hidtidige rammeaftalesamarbejde skulle suppleres med en strategi for et forstærket, mere forpligtende samarbejde om de mest specialiserede tilbud. I nærværende notat præsenteres udvælgelseskriterierne og aftalemodellen for et sådant styrket nordjysk samarbejde om sikring af de mest specialiserede sociale tilbud i landsdelen.

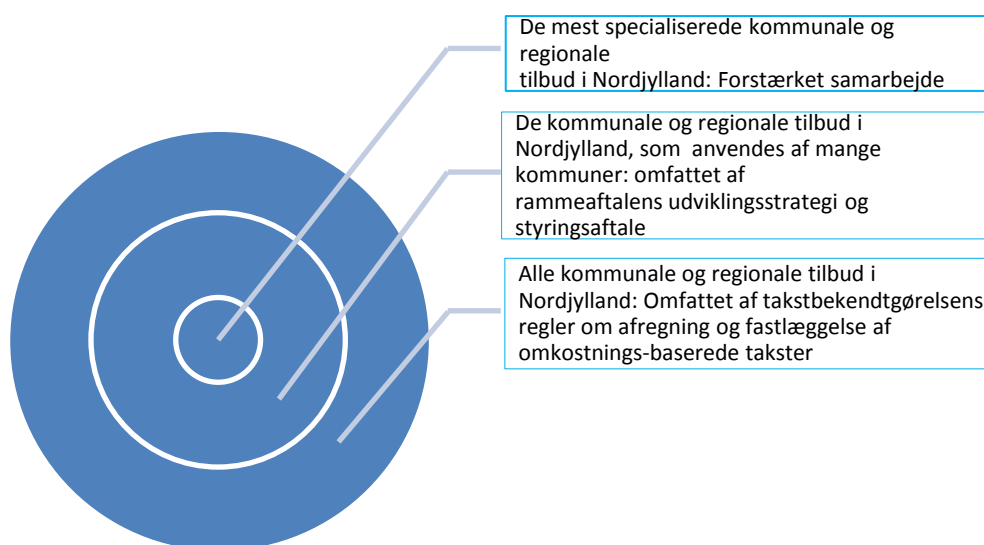
Samarbejdsmodellen er udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af Den Administrative Styregruppe for socialområdet og specialundervisning. Der blev, som led i arbejdsgruppens arbejde, afholdt et politisk dialogmøde i december 2012 i Rebild om fokusområdet. På dialogmødet blev der gennemgående udtrykt opbakning til at styrke det tværkommunale samarbejde om sikring af de mest specialiserede tilbud i Nordjylland. Der blev endvidere tilkendegivet, at de grundlæggende principper for samarbejdets afgrænsning og indhold skulle behandles politisk i regi af KKR Nordjylland (Kommunekontaktrådet i Nordjylland). Udvælgelseskriterierne og samarbejdsmodellen er på denne baggrund blevet behandlet og godkendt af KKR i oktober 2013.

2. Formål

Målet er at sikre, at borgerne i regionen til stadighed har adgang til de fornødne specialiserede tilbud og kompetencer ved at etablere et forstærket tværkommunalt samarbejde, der kan understøtte eksistensen af de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland.

Det forstærkede samarbejde om de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland er en overbygning på det eksisterende rammeaftalesamarbejde om faglig udvikling, styring og koordinering af de specialiserede kommunale og regionale tilbud i Nordjylland, der benyttes af mange kommuner. Gruppen af de mest specialiserede tilbud udgør således en lille delmængde af de tilbud, der er omfattet af styringsaftalen og udviklingsstrategien. Denne relation er illustreret ved figur 1.

Figur 1: Samarbejdsniveauer for de kommunale og regionale sociale tilbud i Nordjylland

3. Kriterier for udvælgelse af de mest specialiserede tilbud

For at sikre højst mulig gennemskuelighed, konsistens og sammenlignelighed på tværs ved udvælgelsen af de mest specialiserede tilbud, er der formuleret en række almene udvælgelseskriterier, der kan anvendes ved vurderingen af alle typer af tilbud og også over tid.

Vurderingen af, om et givent tilbud skal udpeges som mest specialiseret, afhænger af, om tilbuddets målgruppe har helt særlige karakteristika, og deraf følgende særlige behov, som alene kan imødekommes af et tilbud med specialiserede kompetencer. Ved udvælgelsen skal der desuden tages hensyn til, hvad kommunerne selv kan løse i eget regi/i klynger, og hvad kommunerne som udgangspunkt ikke ønsker at løfte selv, men gerne ser en forsyning opretholdt i landsdelen.

Kriterierne er på den baggrund inddelt i tre kategorier – hhv.:

- A. Kriterier, der vedr. målgruppens karakteristika,
- B. Kriterier, der vedrører tilbuddets kompetencer, og
- C. Kriterier, der vedrører forhold i omgivelserne – herunder det eksisterende udbud og efterspørgslen efter tilbudstypen i Nordjylland

For, at et eksisterende tilbud kan blive udvalgt blandt de mest specialiserede, skal tilbuddet opfylde alle tre kategorier (A, B og C). Det gælder dog – for at skabe befordrende opstartsvilkår – lempeligere udvælgelsesvilkår for nye tilbud, der etableres netop med det formål at løfte indsats, der ellers ikke ville blive varetaget i Nordjylland (jf. tabel 1).

Tabel 1: Regler for udvælgelse af de mest specialiserede tilbud

Regel for udvælgelse	Et tilbud skal opfylde alle 3 kategorier (A, B og C i tabel 2) for at blive indstillet som et af de mest specialiserede tilbud, der kan omfattes af et forstærket samarbejde
Undtagelse	Et nyoprettet/nyudviklet tilbud kan omfattes af det forstærkede samarbejde, selvom tilbuddet ikke fra start opfylder alle tre kategorier. Dispensationen forudsætter, at der i Den Administrative Styregruppe er enighed om, at der er behov for at oprette tilbuddet for at løfte en særlig indsats, der ellers ikke ville blive adresseret i Nordjylland.

Kriterierne inden for hver kategori fremgår nedenfor af tabel 2. Her fremgår desuden en eksemplificerende beskrivelse af, hvornår den enkelte kategori er tilstrækkeligt opfyldt.

Det skal understreges, at det er dynamiske forhold, der med kriterierne skal vurderes på. Selvom de samme kriterier anvendes uændret over tid, vil vurderingen af, hvilke konkrete tilbud, der skal omfattes af det forstærkede samarbejde, meget vel kunne ændre sig, og ikke kun som et udtryk for, at det enkelte tilbud har ændret sig, men også fordi der i mellemtiden kan være sket forskydninger i det kommunale landskab.

Tabel 2.: Kriterier til udvælgelse af de mest specialiserede tilbud

KATEGORI A: MÅLGRUPPEN	
Krav til opfyldelse af kategori A	Kategori A er opfyldt, hvis tilbuddet lever op til mindst ét af de tre kriterier i gruppen (dvs. enten A.1, A.2. eller A.3 skal være opfyldt)
Kriterium A.1:	<i>Tilbuddet er til små målgrupper med behov for et målgruppespecifikt tilbud</i>
Beskrivelse	<p>Formålet med dette kriterium er at identificere de tilbud, som retter sig til målgrupper, som har en så lille volumen, at der kun er et begrænset underlag for at opbygge specialiseret viden. Den enkelte kommune vil kun sjældent opleve at få borgere inden for målgruppen, og der kan i mindre kommuner godt gå flere år imellem tilfældene. Det er en forudsætning for at leve op til kriteriet, at målgruppen har særlige behov, der ikke kan imødekommes inden for rammerne af tilbud, der retter sig mod andre målgrupper. En indikation på kriteriet kunne fx være, at der i gennemsnit kun registreres ca. 15 tilfælde årligt i Nordjylland (svarende til ca. 1 tilfælde om året pr. 40.000 indbyggere).</p> <p>Eksempel: Mennesker med sjældne diagnoser, der afføder særlige behov</p>
Kriterium A.2:	<i>Tilbuddet er til målgrupper med meget høj kompleksitetsgrad</i>
Beskrivelse	<p>Formålet med dette kriterium er at identificere de tilbud, som retter sig til de meget komplekse målgrupper med en flerhed af samtidige og svære funktionsnedsættelser. Vurderingen af, om der er en meget høj kompleksitetsgrad, skal baseres på konkrete vurderinger af et givent tilbuds målgruppe, men vil altid afhænge både af antallet og af graden af funktionsnedsættelserne.</p> <p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mennesker med svær autisme kombineret med eksempelvis misbrug, særlig udadreagerende adfærd, udviklingshæmning og/eller opmærksomhedsforstyrrelse • Mennesker med svær medfødt eller erhvervet hjerneskade kombineret med eksempelvis fysisk funktionsnedsættelse (fx høre-/syns-/ mobilitetsnedsættelse) og kommunikationsnedsættelse • Mennesker med svær udviklingshæmning kombineret med eksempelvis fysisk funktionsnedsættelse (fx syns-/hørenedsættelse), misbrug, udadreagerende adfærd og/eller stærke personlighedsforstyrrelser

Kriterium A.3:	<i>Tilbuddet er til målgrupper, som er udmeldt af Socialstyrelsen som fokusområder</i>
Beskrivelse	<p>Formålet med kriteriet er, at identificere de tilbud, som der fra central side vil være fokus på i den nationale koordinationsstruktur. Socialstyrelsen får med den nye nationale koordinationsstruktur mulighed for at udpege målgrupper eller særlige indsatser, hvor styrelsen anser, der er behov for øget koordination og planlægning mellem kommunerne for at sikre udbuddet af de specialiserede indsatser. For hver region skal kommunerne afrapportere i fællesskab til Socialstyrelsen, hvordan man tilrettelægger og organiserer indsatsen indenfor de udmeldte områder.</p> <p>Eksempler (nævnt i regeringens udspil til justering af kommunalreformen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mennesker med svære spiseforstyrrelser med behov for en højt specialiseret indsats • Særligt skadede spæd- og småbørn

KATEGORI B: TILBUDET	
Krav til opfyldelse af kategori B	Kategori B er opfyldt, hvis tilbuddet lever op til kriterium B.1
Kriterium B.1	<i>Tilbuddet skal have specialiserede kompetencer til at dække målgruppernes særlige behov</i>
Beskrivelse	<p>Formålet er at afgrænse udvælgelsen til tilbud, som er kendetegnet ved at have specialiserede kompetencer til at imødekommer målgruppernes særlige behov. Om kriteriet er opfyldt vil afhænge af en konkret vurdering af et givent tilbuds indsatser. Der vil typisk være tale om tilbud, som kan betragtes som regionale "flagskibe" inden for feltet, som råder over nyeste viden og har dokumenteret erfaring med håndtering af den konkrete målgruppes specifikke problemstillinger.</p> <p>Eksempler på specialiserede kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekspertviden hos enkelte medarbejdere og specialiserede tværfaglige kompetencer i sammensætningen af personalegruppen, veldokumenteret erfaring med anvendelse af anerkendte metoder og tilgange

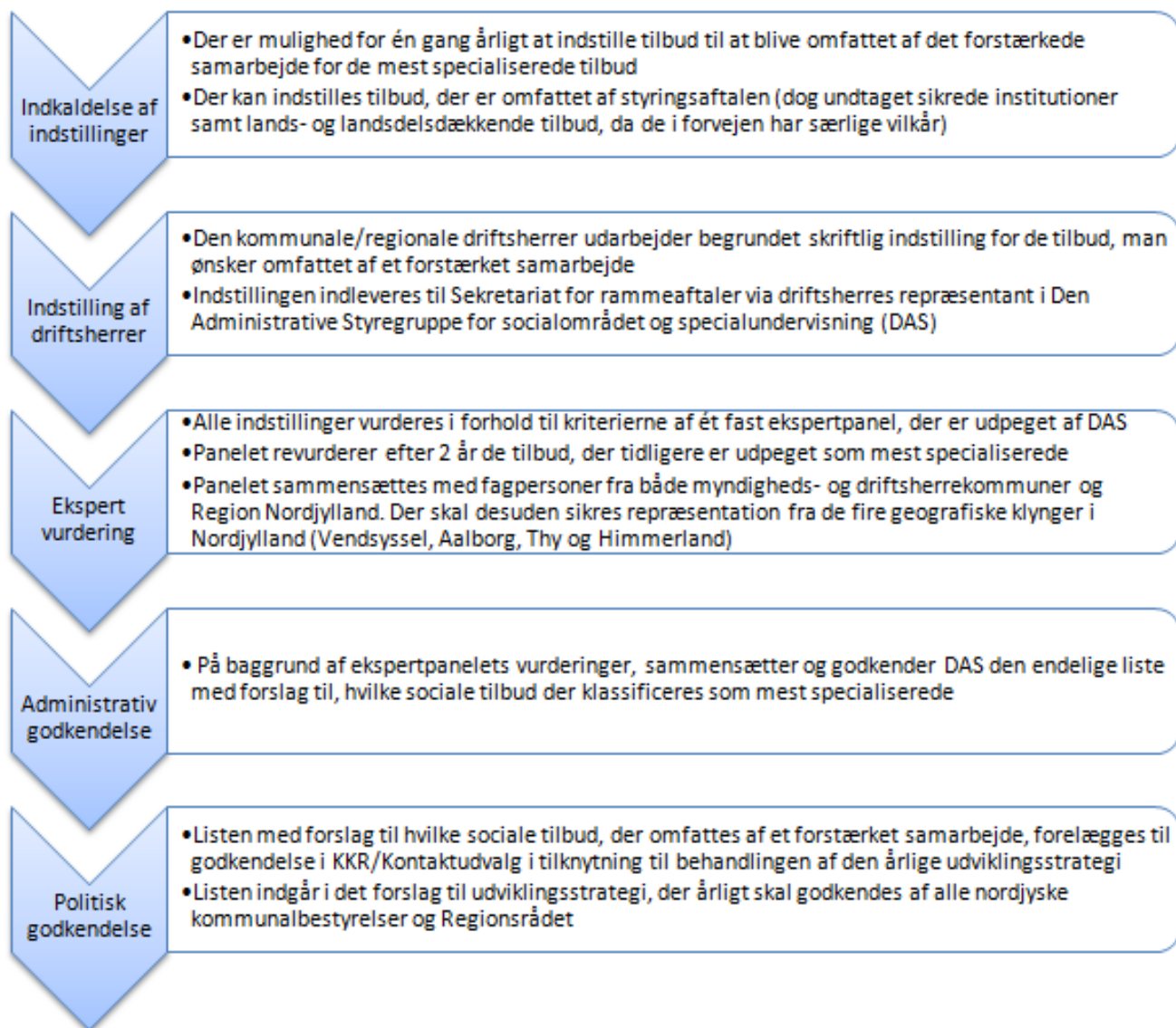
KATEGORI C: OMGIVELSERNE

Krav til opfyldelse af kategori C	Kategori C er opfyldt, hvis tilbuddet lever op til begge kriterier i gruppen (dvs. både C.1 og C.2 skal være opfyldt)
Kriterium C.1:	<i>Der er som udgangspunkt ingen alternativer til tilbuddet i Nordjylland, og det vurderes samtidig at være nødvendigt at opretholde tilbudstypen i landsdelen</i>
Beskrivelse	Formålet med kriteriet er at afgrænse udvælgelsen til de tilbud, hvor der kun er få - som udgangspunkt ingen - alternative tilbud i Nordjylland til at løfte målgruppens behov. Det er samtidig en forudsætning, at det vurderes nødvendigt at opretholde tilbudstypen i landsdelen af hensyn til bevarelse af kompetencer og viden, frem for at basere forsyningen på tilkøb i andre landsdele.
Kriterium C.2:	<i>Tilbuddet er afhængig af et stort optageområde</i>
Beskrivelse	Formålet med kriteriet er at identificere de tilbud, som er afhængige af at have et stort optageområde på størrelse med hele regionen for at kunne drives fagligt og økonomisk bæredygtigt

4. Udvalgelsesprocessen

Processen med konkret at udvælge de mest specialiserede tilbud, der omfattes af et forstærket samarbejde, gennemføres årligt og tilrettelægges hvert år som beskrevet i figur 2.

Figur 2: Proces for sammensætning af lister over de mest specialiserede tilbud:

5. Forpligtigelser for de mest specialiserede tilbud

Der er en række forpligtigelser for de tilbud, der er udvalgt til at omfattes af det forstærkede samarbejde, og som dermed vil få en særlig opmærksomhed.

Forpligtigelserne indebærer, at:

- Tilbuddet skal tilstræbe at fastholde sin flagskibsposition ved løbende at vedligeholde sine specialiserede kompetencer og udvikle tilbuddet i forhold til målgruppernes behov
- Tilbuddet er forpligtet til at dele sin viden og ekspertise med alle kommuner i regionen
- Tilbuddet skal, hvor relevant, dokumentere effekten af sine indsatser
- Tilbuddets pladser skal være tilgængelige for alle kommunerne i regionen, og en kommunal driftsherre må i tilfælde af ventelister ikke give forrang til borgere fra egen kommune
- Tilbuddet skal drives økonomisk ansvarligt med fokus på løbende tilpasninger og tæt dialog med kommunerne om ændringer i efterspørgslen efter tilbuddets ydelser og pladser
- Tilbuddet skal have en gennemsigtig og åben drift, og bidrage med afrapportering af nøgletal, der gør det muligt at løbende at monitorere tilbuddets økonomiske og faglige bæredygtighed

6. Model for et forstærket samarbejde – samarbejdsmodellens indholdsside

I dette afsnit gennemgås den konkrete samarbejdsmodel for det forstærkede samarbejde.

Som beskrevet indledningsvist er formålet med et forstærket tværkommunalt samarbejde at understøtte eksistensen af de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland.

De udpegede tilbuds eksistensgrundlag kan først og fremmest styrkes ved at øge de udpegede driftsherres sikkerhed. Det er dog samtidig afgørende, at samarbejdsmodellen sammensættes, så driftsherre fortsat har et incitament til omkostningseffektiv og rentabel drift og styring.

Modellen består derfor af to spor – hhv. et hovedspor, med aftaler der omfatter alle de udpegede tilbud, og som primært har et forebyggende sigte, samt et supplerende spor ("nødsporet"), der kun benyttes undtagelsesvist og efter nærmere konkret aftale, når der foreligger en særlig situation i forhold til det enkelte tilbud.

6.1. Hovedsporet: generelle vilkår, systematisk dialog og forebyggende monitorering

Det forstærkede samarbejdes hovedspor består af de generelle vilkår, aftaler og forpligtigelser, der fra start og kontinuerligt gælder for alle tilbud, der udpeges som mest specialiserede. Hovedsporet indeholder konkret tre elementer, nemlig 1) et generelt beskyttelsesvilkår, 2) en model for systematisk og formaliseret dialog og 3) en forpligtigelse til early-warning. Alle tre elementer gennemgås kort nedenfor.

Beskyttelsesvilkår

Med henvisning til formålet om at øge driftsherres sikkerhed og planlægningshorisont aftales det, at de udpegede tilbud fra start tilgodeses med ét særligt beskyttelsesvilkår - i form af en aftale om, at ingen af de nordjyske kommuner etablerer nye konkurrerende tilbud med samme indhold som et af de tilbud, der er udpeget som mest specialiseret. Det bemærkes i den forbindelse, at det i forvejen indgår som et kriterium for udvælgelsen, at der som udgangspunkt ikke findes alternativer til de udpegede tilbud i Nordjylland (jf. kriterium C.1).

Boks 1: Beskyttet konkurrencevilkår for tilbud omfattet af forstærket samarbejde

Kommunerne forpligtiger sig til, at man ikke etablerer nye konkurrerende tilbud med samme indhold som et tilbud, der er udpeget som mest specialiseret og omfattet af det forstærkede samarbejde

Systematisk og formaliseret dialog

Driftsherres sikkerhed og planlægningshorisont skal først og fremmest understøttes ved at sikre adgang til pålidelige oplysninger om kommunernes forventninger til efterspørgslen, og ønsker til den faglige udvikling. Oplysningerne tilvejebringes og kvalitetssikres gennem en formaliseret, systematisk og forpligtigende dialog. De enkelte elementer i den formaliserede dialog er beskrevet i punktform i boks 2. Det er en afgørende forudsætning for modellens funktionsdygtighed, at begge dialogparter – driftsherre og kommunerne som myndighed – forpligtiger sig til at bidrage til processen med vilje til åbenhed og dataindmeldinger af høj kvalitet.

Boks 2: Model for systematisk dialog om tilbud omfattet af forstærket samarbejde

- Driftsherre udarbejder og vedligeholder detaljeret ydelseskatalog og servicedeklaration for tilbuddet. Driftsherre afrapporterer årligt om status for belægning, venteliste, økonomi (budget og årsresultat) samt planer for faglig udvikling
- Kommunerne (som myndighed) indmelder – i tilknytning til de årlige indmeldinger til rammeaftalen – konkret for hvert af de tilbud, der er omfattet af det forstærkede samarbejde, om:
  - fremadrettede intentioner for brugen af det konkrete tilbud
  - evt. ønsker til ændringer/faglig udvikling af tilbuddet, der vil styrke den fortsatte brug af tilbuddet
  - årsag, hvis et tilbud ikke anvendes eller ikke forventes anvendt fremover
- De modtagne årsrapporter fra driftsherrer og indmeldingerne fra kommunerne som myndighed udsendes i høring med henblik på at alle aftalepartnere har mulighed for at afgive skriftlige bemærkninger til det samlede billede
- (Evt.) Driftsherres forslag til udviklingsplan og de gennemgående tendenser i kommunernes indmeldinger om ønsker til faglig udvikling drøftes på dialogmøde mellem driftsherre og et udvalg af fagpersoner fra myndighedssiden med kendskab til tilbuddets målgruppe. Der kan sammensættes et "aftager-udvalg" for hvert af de udpegede, mest specialiserede tilbud. Det er det enkelte tilbuds driftsherre, der vurderer, om man ser behov for det. Hvis driftsherre ønsker et fagligt dialogforum, skal der forelægges forslag til en konkret model til Den Administrative Styregruppes godkendelse
- Der gennemføres en årlig status-drøftelse af det enkelte tilbud i Den Administrative Styregruppe med fokus på den faglige og økonomiske bæredygtighed. Drøftelsen tager udgangspunkt i den årlige afrapportering fra driftsherre, indmeldingerne fra myndighed, evt. høringsbemærkninger samt evt. anbefalinger fra et fagligt dialogmøde.

Early-warning

Det forstærkede samarbejde skal skabe mulighed for, at der administrativt kan reageres tidligt i forhold til begyndende vanskeligheder. En tidlig indsats vil skabe de bedste forudsætninger for, at man alene med små justeringer kan forebygge, at der opstår alvorlig bekymring for et tilbuds økonomiske og faglige bæredygtighed. Driftsherre er derfor forpligtet til løbende og tidligt at gøre opmærksom på det, hvis der opstår bekymringer i forhold til driften. En "early-warning" vil kunne give anledning til en periodevis tættere monitorering af tilbuddets udvikling med løbende levering af nærmere aftalt ledelsesinformation til Den Administrative Styregruppe.

Boks 3: Driftsherres forpligtelse til "early-warning"

Driftsherre skal:

- løbende orienterer Den Administrative Styregruppe, hvis der registreres væsentlige afvigelser i kommunernes efterspørgselsmønster i forhold til de kendte forventninger
- informerer Den Administrative Styregruppe snarest, hvis der opstår bekymringer om tilbuddets faglige og økonomiske bæredygtighed

6.2. Det supplerende spor: indgåelse af specifikke aftalevilkår for det enkelte tilbud

Det supplerende spor adskiller sig fra hovedsporet ved kun at skulle benyttes undtagelsesvist, nemlig i de situationer, hvor der er opstået en særlig bekymring omkring et af de udpegede tilbuds bæredygtighed. Der vil i sådanne situationer kunne indgås aftale om iværksættelse af særlige vilkår/initiativer med henblik på at understøtte tilbuddets fortsatte drift.

I boks 4 nedenfor er der til inspiration oplistet et katalog over redskaber, der eksempelvis vil kunne bringes i anvendelse i en sådan situation – enten særskilt eller i kombination. Det skal bemærkes, at listen hverken er udtømmende eller retningsgivende i forhold til hvilke løsningsmodeller, der konkret kan iværksættes.

Boks 4: Inspirationskatalog – eksempler på mulige særlig vilkår og tiltag i forhold til konkrete tilbud

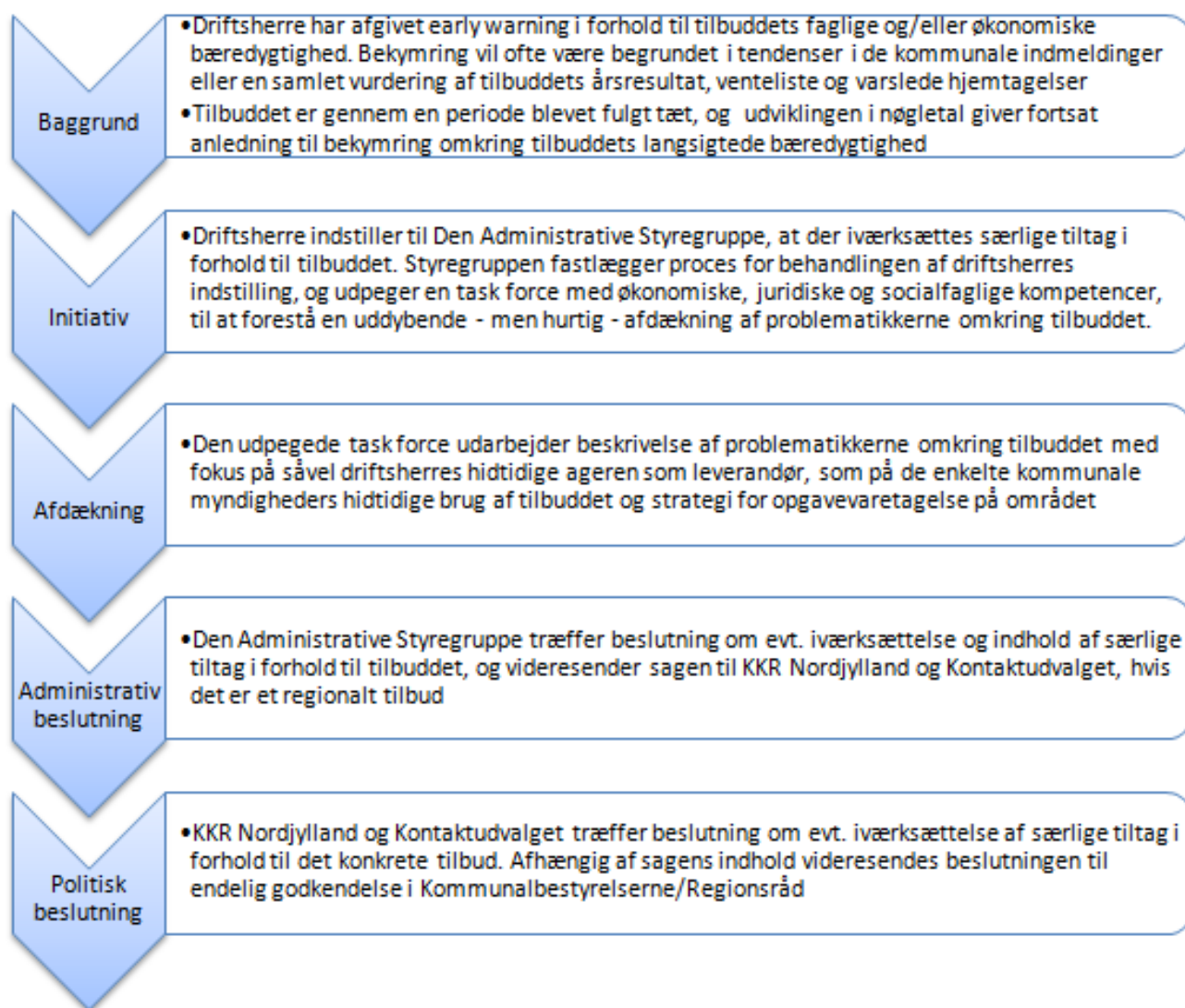
- Aftale om samordning af de kommunale myndighedsstrategier for indsatsen på området. Såfremt der foreligger forløbsbeskrivelse fra Socialstyrelsen af den fagligt anbefalede indsats for målgruppen tages udgangspunkt heri
- Aftale om omlægning / sammenlægning af beslægtede tilbud på baggrund af fælles analyse af det organisatoriske setup på området
- Aftale om særlige driftsbetingelser i form af forlængede opsigelsesvarsler
(Indebærer, at driftsherre får en lidt længere planlægningshorisont)
- Aftale om, at der kan anvendes en lavere budgetteret belægningsprocent
(Vil i praksis indebære en takststigning for tilbuddet)
- Indgåelse af forpligtende købsaftaler
(Køber kan fx forpligtes til køb af et minimum antal pladser, hvor betaling sker, uanset om pladserne anvendes eller ej)
- Aftale om indgåelse af solidarisk underskudsgaranti
- Aftale om objektiv finansiering af tilbuddet
(Indebærer, at alle kommuner bidrager til finansieringen at et tilbud uafhængigt af det konkrete forbrug, men i stedet baseret på en nærmere aftalt fordelingsnøgle – fx befolkningstal. Modellen giver driftsherre sikkerhed for en grundfinansiering helt uafhængig af udsving i efterspørgslen)
- Aftale om abonnementsfinansiering
(Indebærer, at kommunerne køber en trækningsret til en given ydelse. Betalingen er – som ved objektiv finansiering - uafhængig af forbrug, men køber tager aktivt stilling til sin deltagelse. Modellen giver driftsherre større økonomisk forudsigelighed)
- Aftale om en kombinationsmodel af takst og objektiv finansiering
(Indebærer, at en vis del af tilbuddets omkostninger fortsat finansieres gennem betaling af takst for det faktiske forbrug, mens den resterende del af omkostningerne dækkes af objektiv finansiering. Vægtningen mellem de to elementer kan variere)
- Aftale om kontrolleret lukning – herunder samarbejde om omplacering af medarbejdere med henblik på fortsat sikring af de specialiserede kompetencer i Nordjylland

Det er en afgørende præmis for samarbejdet, at ingen af redskaberne udløses pr. automatik. Kommunerne har forlods alene forpligtiget sig til at indgå i en tæt og løsningsorienteret dialog med driftsherren. Beslutningen om, hvorvidt der skal iværksættes særlige vilkår – og hvilke vilkår, det i givet fald skal være – vil således altid afhænge af en konkret vurdering af den aktuelle situation og konkrete sag.

Samarbejdsmodellen indebærer derimod, at beslutningsprocessen tilrettelægges efter samme linjer i hver sag. Processen skal, ved evt. beslutning om at iværksætte særlige vilkår i forhold til et tilbud, overordnet tilrettelægges som beskrevet i figur 3.

Figur 3: Beslutningsproces ved iværksættelse af særlige vilkår for et af de mest specialiserede tilbud

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 5.

Datagruppe - Udgiftsudvikling på det specialiserede socialområde

2023-016352

Resume

Udgifterne til det specialiserede socialområde har været støt stigende gennem flere år. Kommunerne i Nordjylland har ønsket at finde forklaringer på, hvorfor denne udvikling finder sted og hvorfor de nordjyske kommuners udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde ligger så relativt højt ift. resten af landet.

Kommunernes fælles udviklingscenter, Komponent, har i denne sammenhæng præsenteret et analysedesign med bud på forskellige hypoteser og data, som kan være med til at forklare den nordjyske situation. Som opfølgning på præsentationen af analysedesignet, har en arbejdsgruppe, nedsat af DAS, undersøgt hvilke hypoteser i analysedesignet, som er mest relevante at arbejde videre med, samt afdækket kommunernes adgang til data, som er relevante for at belyse udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der fokuseres på følgende hypoteser, som mest interessante ift. at afdække årsagerne til udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.

1. Kommunal kompenserings for kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri.
2. Sammenhænge til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet.

Hertil har arbejdsgruppen undersøgt adgangen til data ift. ovenstående hypoteser, og der er enighed om, at kommunerne har adgang til de fleste data. Dog er der relativ forskel på de organisatoriske rammer og ressourcemæssige forudsætninger for at arbejde med data. Arbejdsgruppen anbefaler, at Komponent forestår en proces ift. ovenstående hypoteser, hvor der både arbejdes med validering af eksisterende data og udviklingen af nye data.

Arbejdsgruppen har udarbejdet en status på gruppens arbejde, som er vedhæftet som bilag.

FU har behandlet arbejdsgruppens afrapportering og indstiller til DAS, at anbefalingerne følges.

FU bemærker i denne sammenhæng, at processen med besvarelse af de udvalgte hypoteser, samt validering og udvikling af data vil være medvirkende til at understøtte en ambition om sikring af kvalitet og omkostningseffektivitet på det specialiserede socialområde i Nordjylland. Elementer, som også er centrale i forhold til Nordjysk Socialaftales Fokusområde 3, Effektive og Vidensbaserede løsninger.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Drøfter arbejdsgruppens statusrapport
- Træffer beslutning om hvorvidt arbejdsgruppens anbefalinger følges, herunder
  - Iværksætter undersøgelse af de valgte hypoteser
  - Inddrager Komponent, som ekstern aktør til at understøtte undersøgelsesprocessen

Bilag:

- Statusrapport fra Datagruppe under DAS
- Kommissorie for datagruppe

Status fra Datagruppe nedsat under DAS.

Resume

En arbejdsgruppe, nedsat af DAS, har undersøgt kommunernes adgang til data, som er relevante for at belyse udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.

Arbejdsgruppen afgiver status på gruppens arbejde.

Baggrund

Udgifterne til det specialiserede socialområde har, i de nordjyske kommuner, været støt stigende gennem flere år. Kommunerne i Nordjylland har ønsket at finde forklaringer på, hvorfor denne udvikling finder sted og hvorfor de nordjyske kommuners udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde ligger så relativt højt ift. resten af landet.

Kommunernes fælles udviklingscenter, Komponent, har i denne sammenhæng præsenteret et analysedesign med bud på forskellige hypoteser og data, som kan være med til at forklare den nordjyske situation.

De opstillede hypoteser, som kan være forklaringer på udgiftsudviklingen omhandler:

- Socioøkonomiske faktorer
- Kommunal kompensering for kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri
- Sammenhæng til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet
- Børneområdet, som fødekæde til voksenområdet

På baggrund af analysedesignet og de opstillede hypoteser har Den Administrative Styregruppe ønsket det undersøgt hvilke data, der allerede er adgang til på tværs af kommuner, og om data herfra kan være medvirkende til at svare på eller konkretisere de stillede hypoteser. Den Administrative Styregruppe har desuden ønsket, at der arbejdes videre med de opstillede hypoteser i analysedesignet mhp. kvalificering og fornyet fokuseret drøftelse heraf.

Til at foretage denne undersøgelse har Den Administrative Styregruppe nedsat en arbejdsgruppe på tværs af de nordjyske kommuner, samt godkendt et kommissorie for arbejdsgruppens virke.

Arbejdsgruppe og kommissorie

Kommunerne har haft udpeget følgende repræsentanter til arbejdsgruppen:

Økonomikonsulent Betina Have, Vesthimmerland Kommune
BI-Konsulent Andreas Gustafsson-Willander, Aalborg Kommune

Konsulent Kim Sørensen, Hjørring Kommune
Leder Susanne Zacho, Brønderslev Kommune
Økonomikonsulent Christian Stenbjerg Jensen, Jammerbugt Kommune
Afdelingsleder Mette Brandt Pedersen, Frederikshavn kommune
Chefkonsulent Tommy Andersen, Sekretariat for Nordjysk Socialaftale

Den Administrative Styregruppe har godkendt et kommissorie, der indeholder to faser for arbejdsgruppens undersøgelse.

Fase 1 omhandler afdækning- og kvalificering af, hvilke hypoteser, der skal arbejdes videre med på tværs.

- Hvilke(n) hypoteser har størst forklaringskraft og hvorfor?
- Prioritering af hypoteser?

Fase 2 omhandler afdækning af tilgængelige data, herunder detaljeringsgrad på data.

- Hvilke datakilder er i dag tilgængelige for alle kommuner?
- Hvilke datakilder er i dag tilgængelige for udvalgte kommuner?
- Hvilke datakilder skal udvikles på tværs?
- Hvilke data er tilgængelige på myndighedsområdet og hvilke mangler?
- Hvilken detaljeringsgrad på data er nødvendig for at besvare de valgte hypoteser?
- Kan kommunerne selv udvikle de påkrævede data eller skal ekstern leverandør inddrages?

Processen

Der har været afholdt en række møder i arbejdsgruppen, hvor kommissoriets opgaver har været drøftet. Processen har bl.a. tydeliggjort, at der er forskel på kommunernes organisatoriske rammer og muligheder for arbejde med data, og hermed også forskel i de behov, der er for udvikling af nye data. Men mere om dette nedenfor.

Mai Britt Kuszon fra Komponent har været inviteret ind til et af møderne med henblik på dialog om- og kvalificering af baggrunden for de opstillede hypoteser, samt bud på hvilken retning kommunerne kan gå ift. at udvikling af data og datakvalitet på det specialiserede socialområde.

Foreløbige resultater

Afdækning af hypoteser

Arbejdsgruppen har drøftet de fire hypoteser, som angivet i analysedesignet fra Komponent, og er kommet frem til følgende prioritering af dem:

Prioritering	Hypotese	Bemærkninger
1	Kommunal kompenseringsfor kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri	<p>Arbejdsgruppen vurderer, at denne hypotese er særlig interessant, da der mangler data og viden herom ift. at forklare udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.</p> <p>Der er behov for overblik over- og indblik i udviklingen og antallet af borgere inden for forskellige diagnosegrupperinger, udviklingen over tid, i evt. afvigelser fra sammenlignelige kommuner ift. diagnoser og i hvor stor en andel der, på voksenområdet, har modtaget et tilbud.</p> <p>Vigtigt at kunne gå ned på enkelte diagnoser i sammenlignelse mellem kommunerne på dette parameter.</p>
2	Sammenhæng til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet	<p>Arbejdsgruppen vurderer, at sammenhænge til andre lovgivningsområder er interessante og bør undersøges nærmere. Særligt ift. påvirkning fra beskæftigelsesområdet, sundhedsområdet, ældreområdet, børne/ungeområdet mv.</p> <p>Udvikling på disse områder formodes, at have indvirkning på udviklingen af udgifterne på det specialiserede socialområde.</p>
3	Børneområdet, som fødekæde til voksenområdet	<p>Børne/ungeområdet påvirker voksenområdets udgiftsudvikling, når de unge overgår fra det ene myndighedsområde til det andet.</p> <p>Påvirkningen er dog relativ forudsebar, men viden om data på området er begrænset.</p> <p>Denne hypotese har trådt ind i hypotesen vedr. sammenhænge til normalområderne (pasning og undervisning), hvorfor den kan adresseres her.</p>
4	Socioøkonomiske faktorer	<p>De socioøkonomiske faktorer vurderes til at have en betydning, men det vurderes ikke, at forklaringskraften er substantiel nok, når der sammenlignes med kommuner fra de øvrige regioner.</p> <p>Kommunerne er meget forskellige og der er mange parametre at kigge ind i.</p>

		Indmelding- og opgørelse af socioøkonomiske data foretages formentligt forskelligt på tværs af kommunerne og det er således nødvendigt med opmærksomhed på hvilke parametre der benchmarkes på, hvis man ønsker at undersøge denne hypotese nærmere.
--	--	--

Arbejdsgruppen bemærker slutteligt, at alle fire hypoteser er relevante hver for sig og, at en undersøgelse af børneområdets betydning som fødekæde til voksenområdet, samt de socioøkonomiske faktorer betydning generelt kan efterprøves mhp. afdækning- og kvalificering af perspektiverne herfra i forklaringen på udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde. Dette vil være, som potentiel opfølgning og perspektivering til undersøgelsen af de to primære hypoteser.

Aktuelle adgang til- og bearbejdning af data

Med udgangspunkt i ovenstående prioritering har arbejdsgruppen undersøgt kommunernes adgang til data, som er relevante ift. besvarelsen af de to hypoteser, som er prioriteret, som nummer 1 og 2. Ligeledes har gruppen drøftet kvaliteten og validiteten af disse data.

Hypotese	Dataadgang	Bemærkninger
Kommunal kompensering for kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri	<p>På aggregeret niveau kan man trække alle nødvendige data kommunalt – herunder data på myndigheds- og udfører området.</p> <p>Det er muligt at se data for udvikling i indsatser og aldersfordeling indtil primo 2022.</p>	<p>Der er behov for data ift. de enkelte diagnosegrupper på borgerniveau. Regionerne ligger inde med disse data.</p> <p>For at kunne besvare hypotesen om behandlingspsykiatriens kapacitet og indflydelsen på socialområdets udgifter kan man søge en besvarelse ved at sammenkøre landspatientregistret med data fra socialområdet.</p> <p>Pt er det kun data fra voksenområdet der kan samkøres.</p> <p>Komponent undersøger pt. om, det kan lade sig gøre at samkøre data med børne- og ungeområdet.</p>

		<p>Der skal være opmærksomhed på borgere udredt i privat regi, da data fra denne gruppe ikke indgår i data vedr. udvikling i diagnoser. Der er således et potentielt stort mørketal.</p>
<p>Sammenhæng til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet</p>	<p>Alle kommuner har adgang til data vedr.:</p> <p>Udvikling i antallet af borgere over 65 år i specialiserede socialtilbud, og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.</p> <p>Sammenhængsanalyse mellem udgifter til ældreområdet og andel ældre borgere i specialiseret tilbud</p> <p>Udviklingen i antallet af nye borgere visiteret til henholdsvis bostøtte og botilbud – og om de har en samtidig jobcenterindsats.</p> <p>Udvikling i antallet af borgere mellem 18-29 år i specialiserede socialtilbud og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.</p> <p>Udvikling i antallet af borgere på uddannelseshjælp med mentor.</p> <p>Kommunerne har adgang til data på myndigheds- og udfører området.</p>	<p>Dataene er tilgængelige, men de skal trækkes fra de forskellige forvaltninger og kræver koordinering.</p> <p>Det er muligt at se udvikling i borgere med jobcenterindsats kan lade sig gøre frem til 30 år og fra 30 år og fremad skal data findes ved kobling til jobcentrenes data.</p> <p>Aalborg har adgang til alle data ift. udvikling i borgere med jobcenterindsats, dog skal man integrere med skoleforvaltningen på nogle data.</p> <p>Der er adgang til valide data fra 2020 og frem.</p> <p>Relevant at se på udgifter både pr. visiteret borger og den samlede udgift.</p>

Uagtet hvilken retning, man ønsker at gå, er det arbejdsgruppens vurdering, at der bør foretages en afgrænsning af undersøgelsesfeltet hvad angår de to hypoteser. Arbejdsgruppen anbefaler her, at man i første omgang kan have fokus på følgende §§: ABL § 105/85 og SEL § 107 og 108. I tillæg hertil vurderer

arbejdsgruppen, at §82 indsatserne er en forklaringsfaktor ift. udviklingen i indsatser, og at de bør dermed tages med i undersøgelsen og udvikling af data.

Kommunernes forudsætninger for at arbejde med de valgte hypoteser er relativt forskellige.

Forskellige ift. den interne organisering af BI-arbejdet, som kan være mere eller mindre centraliseret. Her kan der være forskel på de ressourcer, som er til rådighed for at genere- og bearbejde data.

Kommunerne er forskellige ift. den interne organisering af forvaltninger og dermed også datakilder – nogen kommuner er organiseret, så data og viden nemt kan sammenkøres, da driftsområder hører under samme forvaltning. I andre kommuner er driftsområderne delt op på forskellige forvaltninger og dermed kan det være vanskeligere, at generere data, som indeholder alle relevante elementer.

Der er ligeledes forskel i kommunernes adgang til- og brug af diverse eksterne databaser, herunder bl.a.:

- KL partnerskabsprojekter
- 6-by samarbejdet
- FLIS data
- Koblingsprojektet

Endeligt er der forskel i kommunernes behov for data. Forskelligheden her er, i en vis udstrækning, en konsekvens af ovenstående rammebetingelser og prioriteringer.

Arbejdsgruppens gennemgang indikerer således et relativt flertydigt billede på den datamæssige adgang til- og kvalitet af brugbare data til at belyse udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.

Det videre arbejde med data

Arbejdsgruppen anbefaler på ovenstående grundlag, at der indledes en todelt proces, som Komponent kan stå i spidsen for og være tovholder på:

1. Test af de prioriterede hypoteser og validering af eksisterende data.

Komponent kan sikre ensartethed i den tværkommunale undersøgelse heraf (form, metode og indhold), samt sikre adgang til nationale registerdata (som kommunerne ikke har adgang til), som kan kvalificere dataene til sammenligning mellem kommunerne i Nordjylland samt til sammenlignelige kommuner i resten af landet.

Arbejdsgruppen har været særligt optaget af validiteten i de tilgængelige data. Særligt med fokus på sammenligneligheden på tværs af kommunerne i Nordjylland og på landsplan. Forskelle i opgørelsesmetoder, kontoplaner mv. kan være en faktor, som spiller ind i det udgiftsniveau, som de nordjyske kommuner slår ud med på det specialiserede socialområde.

2. Udvikling af nye data.

Som supplement til eksisterende datakilder, når disse er kvalificeret og valideret. Formålet er at dække eventuelle mangler i kommunernes datagrundlag, som kan være med til at undersøge hypoteserne og

Arbejdsgruppen vurderer, at det vil være muligt at foretage ovenstående i kommunalt regi, uden understøtte fra ekstern aktør som f.eks. Komponent, men det vil kræve et væsentligt ressourcetræk og forlænge undersøgelsesprocessen betydeligt. Og det er usikkert om dataene kan sammenlignes på tværs af kommunerne i regionen og til resten af landet.

Kommissorie for datagruppe.

Baggrund

Udgifterne til det specialiserede socialområde har i de nordjyske kommuner været støt stigende gennem flere år. Kommunerne i Nordjylland ønsker at finde forklaringer på, hvorfor denne udvikling finder sted og hvorfor de nordjyske kommuners udgiftsniveauer til det specialiserede socialområde ligger så relativt højt ift. resten af landet. Der ønskes nye og bedre data til at afklare dette.

KOMPONENT har udarbejdet fire hypoteser, der kan fungere, som potentielle svar herpå og har ligeledes angivet, hvilke data, der skal udvikles/ anvendes til at svare herpå.

- *Socioøkonomiske faktorer*
  - Sammenligning med socioøkonomiske sammenlignelige kommuner på udgiftsniveauer, aktiviteter samt enhedspriser.
- *Kommunal kompensering for kapacitetsudfordringer i den regionale behandlingspsykiatri*
  - Ønske om indblik i udviklingen og antallet af borgere inden for forskellige diagnosegrupperinger, udviklingen over tid, i evt. afvigelser fra sammenlignelige kommuner ift. diagnoser og i hvor stor en andel der, på voksenområdet, har modtaget et tilbud.
- *Sammenhæng til normalområderne, hvilket fører til afledte udgifter på specialområdet*
  - Udvikling i antallet af borgere over 65 år i specialiserede socialtilbud, og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.
  - Sammenhængsanalyse mellem udgifter til ældreområdet og andel ældre borgere i specialiseret tilbud
  - Udviklingen i antallet af nye borgere visiteret til henholdsvis bostøtte og botilbud – og om de har en samtidig jobcenterindsats.
  - Udvikling i antallet af borgere mellem 18-29 år i specialiserede socialtilbud og benchmark ift. andel borgere i aldersgruppen med specialiseret tilbud.
  - Udvikling i antallet af borgere på uddannelseshjælp med mentor
- *Børneområdet, som fødekæde til voksenområdet*
  - Andel 18-34-årige i voksentilbud registeret med indsats da de var under 18 år
  - Underretninger diverse inkl. benchmark
  - Sammenhængsanalyse af udgifter til folkeskole og udgifter til det sociale børneområde

Opdrag

Det ønskedes nærmere undersøgt, hvilke hypoteser, der har den største forklaringskraft og dermed er mest relevante, at arbejde videre med. I tillæg hertil skal der undersøges, hvilke data kommunerne har adgang til i dag og hvilke data, kommunerne i fællesskab vil skulle udvikle med henblik på at kunne kvalificere hypoteserne.

Til at undersøge dette nedsættes en datagruppe på tværs af de nordjyske kommuner.

Datagruppens arbejde løses i to faser.

Fase 1 omhandler afdækning- og kvalificering af, hvilke hypoteser, der skal arbejdes videre med på tværs.

- Hvilke(n) hypoteser har størst forklaringskraft og hvorfor?
- Prioritering af hypoteser?

Fase 2 omhandler afdækning af tilgængelige data, herunder detaljeringsgrad på data.

- Hvilke datakilder er i dag tilgængelige for alle kommuner?
- Hvilke datakilder er i dag tilgængelige for udvalgte kommuner?
- Hvilke datakilder skal udvikles på tværs?
- Hvilke data er tilgængelige på myndighedsområdet og hvilke mangler?
- Hvilken detaljeringsgrad på data er nødvendig for at besvare de valgte hypoteser?
- Kan kommunerne selv udvikle de påkrævede data eller skal ekstern leverandør inddrages?

Organisering

Datagruppen nedsættes af og referer til FU Social.

Deltagere

3-4 repræsentanter med viden om- og indsigt i, hvilke data kommunerne har adgang til i dag, samt viden om, hvilke data, der er behov for at udvikle med henblik på at kunne besvare

Sekretariat for Nordjysk Socialaftale sekretariatsbetjener datagruppen, og har desuden ordstyrerrollen for gruppen, samt sikrer kontakten mellem gruppen og FU.

Tidsplan

Gruppen skal præsentere et udspil til valg af hypoteser og underliggende databehov på første møde i DAS i 2023.

Ressourcer

Det forventes, at gruppen skal mødes til et virtuelt opstartsmøde på 1 time og 2-3 møder (fysiske eller virtuelle) af 2 timer ekskl. forberedelse i løbet af september-december 2022.

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 6.

Kommissorie for arbejdsgruppe vedr. levering af sundhedsydelser

Resume

DAS har d. 19. august 2022 drøftet en konkret sag vedr. manglende levering af sundhedsydelser på et regionalt botilbud. Opfølgningen på denne drøftelse blev, at der skal udarbejdes et kommissorie for en gruppe, der skal se på hvordan man kan lave aftaler omkring det tværsektorielle samarbejde imellem botilbud og kommunal sygepleje for at undgå at borgere falder mellem to stole.

Sagsfremstilling

Den konkrete sag fra en nordjysk kommune havde sat lys på en problemstilling, hvor er uklarhed om, hvordan arbejdsdelingen/ansvarsfordelingen er ift. levering af sundhedsydelser til borgere på botilbud.

Indsatserne leveres af forskellige aktører, både indenfor og udenfor botilbuddet og med henblik på, at sikre at borgerne altid modtager den rette indsats har Den Administrative Styregruppe besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som har til formål at formulere en overordnet ramme for samarbejdet mellem beliggenhedskommunen og døgntilbuddet herom.

Der er udfærdiget et udkast til kommissorie herfor. Kommissoriet skal behandles og godkendes af DAS.

FU Social har behandlet udkast til kommissorie og anbefaler at DAS godkender dette.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter og godkender kommissoriet for arbejdsgruppen

Bilag:

- Kommissorie ift. samarbejde om levering af sundhedsydelser (udkast til DAS 31.3.23)

Kommissorie

Samarbejde mellem beliggenhedskommune og døgntilbud vedr. levering af ydelser efter Sundhedsloven.

Baggrund og formål.

Borgere på sociale døgntilbud modtager primært socialfaglige og plejerelaterede indsatser – dvs. indsatser efter Serviceloven. I tillæg hertil er der en lang række indsatser, som leveres efter Sundhedsloven. Indsatserne efter Sundhedsloven kan leveres af forskellige aktører, både indenfor og udenfor døgntilbuddet. Med henblik på at sikre, at borgerne altid modtager den rette indsats, har Den Administrative Styregruppe besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som har til formål at formulere en overordnet ramme for samarbejdet mellem beliggenhedskommunen og døgntilbuddet herom.

Den overordnede ramme kan efterfølgende anvendes til beskrivelse af det lokale samarbejde mellem den konkrete kommune og det konkrete døgntilbud, herunder også private døgntilbud.

Opgaven

Arbejdsgruppen skal:

- Afdække hvad eksisterende lovgivning eks. SEL og SUL siger omkring ansvar og forpligtelser ift. levering af sundhedsydelser på sociale døgntilbud. Herunder afdække:
  - Hvad en sundhedsindsats dækker over
  - Hvilket dokumentationskrav der er i forbindelse med varetagelse af ydelser efter Sundhedsloven
  - Hvilke krav der er til sundhedsfaglige instrukser
  - Hvilke muligheder der er for delegation mellem faggrupper
  - Hvilke kompetencer, der er nødvendige for at udføre sundhedsfaglige indsatser
- Identificere hvilke indsatser, som påhviler de enkelte aktører eksklusivt
- Identificere hvilke punkter der kan samarbejdes omkring
- Afsøge og beskrive hvordan samarbejdet konkret skal være mellem kommunen og døgntilbuddet – før, under og efter
- Afsøge og beskrive praksis for udveksling af oplysninger mellem kommunen og døgntilbuddet. Herunder hvordan journalføring skal foregå.
- Beskrive juridiske og organisatoriske forskelle mellem børne- og voksenområdet.

Deltagere

- 4-6 deltagere fra kommunerne
- 1-3 deltagere fra Region Nordjylland

Arbejdsgruppen har kommunalt formandskab. Formand udpeges af DAS.

Kommissorie

Arbejdsgruppen refererer til DAS Social og Sekretariat for Nordjysk Socialaftale vil sekretariatsbetjene gruppen og står ligeledes for koblingen til DAS Social.

Tidsplan

Der lægges op til en hurtigarbejdende gruppe, så det er vigtigt at deltagerne i arbejdsgruppen har mulighed for at prioritere at deltage i møderne. Der lægges op til 2-3 møder i løbet af 1-2. kvartal 2023 mhp. afrapportering til DAS 1. juni 2023.

UDKAST

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 7.

Orienteringspunkt vedr. reviderede takster 2023

Resume

Kommunerne skal årligt indmelde nye takster for det kommende år. Dette hvert år mellem sommerferien og december måned. Taksterne behandles og godkendes af DAS Social.

Aalborg Kommune har også i denne sammenhæng indmeldt takster, men har i januar 2023 konstateret en generel beregningsfejl i alle takster, som har gjort, at disse skulle genberegnes.

Aalborg Kommune har fremsendt reviderede takster for 2023 til fornyet godkendelse i FU, som har fået kompetencen af DAS til at behandle disse.

Revideringen af taksterne har overordnet set medført faldende takster, men der er flere takster, som stiger i forhold til de indmeldte takster fra efteråret 2022.

FU har godkendt de reviderede takster med undtagelse af taksterne vedr. Attruphøj.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Tager orientering til efterretning

Bilag:

- Aalborg Kommune JV - synliggørelse af ændringer

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Antal pladser	Takstenhed	Budg. Bel. Pct.	Budget 2023		Takst 2023		Ændring i procent ift. 2022		Ændring i procentpoint	Forklaringer	
						Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel	Ny		Gammel	Ny
Aalborg ÆH														
Viften Vodskov	Autismeområdet	SEL § 107	22	Døgn	98	25.160.041	25.497.719	3.197	3.240	11,79%	13,30%	1,51	Stigningen i gns. taksten skyldes, at der i 2022 var en skæv fordeling omkring aktivitet ift. de to afdelinger af viften. Som det ses vedr. Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby) er der et tilsvarende fald. Således er der rettet op til 2023. Bemærk, at vi ikke benytter os af gns. taksten. I Job og Velfærd (for de gamle ÆH tilbuds vedkommende) afregnes i boniveauer. Og her ses ikke udsving.	Tibuddet og den ledelsesmæssige ændring hænger sammen med Viften Nørresundby/Studievej. Den samlede afvigelse er derfor under 2 pct.
Botilbud Viften Vodskov	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn	98	-		2.336	2.371	0,57%	2,08%	1,51		
Botilbud Viften Vodskov	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn	98	-		2.628	2.662	0,55%	1,84%	1,29		
Botilbud Viften Vodskov	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn	98	-		2.977	3.011	0,43%	1,56%	1,13		
Botilbud Viften Vodskov	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn	98	-		3.444	3.476	0,39%	1,31%	0,92		
Botilbud Viften Vodskov	Boniveau 8	SEL § 107		Døgn	98	-		3.852	3.883	0,35%	1,15%	0,80		
Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby)	Autismeområdet	SEL § 107	16	Døgn	98	17.639.586	17.337.720	3.082	3.029	-13,72%	-15,20%	-1,48	Faldet i gns. taksten skyldes, at der i 2022 var en skæv fordeling omkring aktivitet ift. de to afdelinger af viften. Som det ses vedr. Botilbud Viften Vodskov er der en tilsvarende stigning. Således er der rettet op til 2023. Bemærk, at vi ikke benytter os af gns. taksten. I Job og Velfærd (for de gamle ÆH tilbuds vedkommende) afregnes i boniveauer. Og her ses ikke udsving.	Tibuddet og den ledelsesmæssige ændring hænger sammen med Viften Nørresundby/Studievej. Den samlede afvigelse er derfor under 2 pct.
Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby)	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn	98	-		2.328	2.268	0,72%	-1,89%	-2,61		
Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby)	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn	98	-		2.620	2.558	0,67%	-1,69%	-2,37		
Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby)	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn	98	-		2.969	2.907	0,54%	-1,55%	-2,09		
Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby)	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn	98	-		3.436	3.372	0,49%	-1,38%	-1,86		
Botilbud Studievej 7 (tidl. Viften Nørresundby)	Boniveau 8	SEL § 107		Døgn	98	-		3.844	3.779	0,44%	-1,25%	-1,68		
Spec. børnehaven Birken	Autismeområdet	SEL § 32		Døgn	98	12.850.587	12.850.587	1.283	1.283	0,0%	0,0%	0,00		
Dagtilbud Væksthuset	Autismeområdet	SEL § 103	26	Dag	98	6.637.061	6.920.891	714	744	7,66%	12,19%	4,52	Stigningen skyldes at der til 2023 er fordelt mere ledelse til tilbuddet.	Den ledelsesmæssige struktur er omlagt, hvor ledelsesrummet samtidig er gjort mindre. Stigningen skyldes, at der var personaleomkostninger der ved en fejl ikke var med i det først fremsendte takstgrundlag
Dagtilbud Hviddalen	Hviddalen (tidl. Hadsundvej 40D - dagtilbud)	SEL § 104	15	Dag	98	4.222.342	4.197.456	787	782	-0,80%	-1,43%	-0,63		
Botilbud Hobbitten	Hobbitten	ABL § 105	12	Døgn	98	19.760.717	19.876.173	4.603	4.631	4,19%	4,83%	0,63	Stigningen skyldes at målgruppen har krævet flere medarbejderressourcer end tidligere år.	
Botilbud Hobbitten	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		2.254	2.271	0,32%	1,07%	0,75		
Botilbud Hobbitten	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.603	2.620	0,26%	0,90%	0,64		
Botilbud Hobbitten	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.895	2.910	0,26%	0,79%	0,53		
Botilbud Hobbitten	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		3.245	3.259	0,22%	0,65%	0,44		

Botilbud Hobbitten	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.711	3.724	0,18%	0,54%	0,36	
Botilbud Hobbitten	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		4.119	4.131	0,16%	0,46%	0,30	
Botilbud Hobbitten	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.527	4.538	0,15%	0,40%	0,25	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Botilbud	ABL § 105	20	Døgn	98	22.693.410	22.639.026	3.172	3.164	-1,29%	-1,53%	-0,25	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.038	2.022	0,57%	-0,24%	-0,81	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.329	2.312	0,50%	-0,23%	-0,72	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.679	2.661	0,41%	-0,26%	-0,67	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.145	3.126	0,34%	-0,26%	-0,60	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		3.553	3.533	0,30%	-0,26%	-0,56	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 A (tidl. Kastanjebo)	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		3.961	3.940	0,27%	-0,26%	-0,53	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 B	Gennem Bakkerne	ABL § 105	12	Døgn	98	29.394.732	29.476.775	6.847	6.866	-5,29%	-5,02%	0,27	
Botilbud Gennem Bakkerne 23 B	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.814	4.812	0,46%	0,42%	-0,04	
Botilbud Attruphøj	Attruphøj	ABL § 105	28	Døgn	98	48.657.421	50.151.733	4.858	5.007	-3,02%	-0,05%	2,97	Stigningen skyldes, at der var personaleomkostninger der ved en fejl ikke var med i det først fremsendte takstgrundlag
Botilbud Attruphøj	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.685	2.823	-1,30%	3,77%	5,07	
Botilbud Attruphøj	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.976	3.114	-1,18%	3,39%	4,57	
Botilbud Attruphøj	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		3.326	3.462	-1,07%	2,99%	4,06	
Botilbud Attruphøj	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.792	3.928	-0,95%	2,59%	3,54	
Botilbud Attruphøj	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		4.201	4.335	-0,83%	2,32%	3,15	
Botilbud Attruphøj	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.609	4.741	-0,76%	2,09%	2,85	
Botilbud Østergadekollegiet	Østergadekollegiet	SEL § 108	8	Døgn	98	7.245.019	7.220.824	2.531	2.523	0,87%	0,55%	-0,32	
Botilbud Østergadekollegiet	Boniveau 4	SEL § 108		Døgn	98	-		2.397	2.382	0,19%	-0,43%	-0,63	
Botilbud Østergadekollegiet	Boniveau 5	SEL § 108		Døgn	98	-		2.688	2.673	0,17%	-0,40%	-0,57	
Botilbud Østergadekollegiet	Boniveau 6	SEL § 108		Døgn	98	-		3.038	3.021	0,13%	-0,41%	-0,54	
Botilbud Vikingevej, Stuen	Vikingevej stuen	ABL § 105	21	Døgn	98	12.278.315	12.259.736	1.634	1.632	3,99%	3,85%	-0,14	Stigningen skyldes at målgruppen har krævet flere medarbejderressourcer end tidligere år.
Botilbud Vikingevej, Stuen	Boniveau 1	ABL § 105		Døgn	98	-		943	938	0,55%	-0,01%	-0,56	
Botilbud Vikingevej, Stuen	Boniveau 2	ABL § 105		Døgn	98	-		1.263	1.258	0,42%	-0,01%	-0,43	
Botilbud Vikingevej, Stuen	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		1.555	1.548	0,34%	-0,10%	-0,44	
Botilbud Vikingevej, Stuen	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		1.905	1.897	0,30%	-0,12%	-0,42	
Botilbud Vikingevej, Stuen	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.196	2.188	0,25%	-0,12%	-0,38	
Botilbud Vikingevej, Stuen	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.546	2.537	0,20%	-0,17%	-0,37	

Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Bo og dagtilbud	ABL § 105	32	Døgn	98	28.421.700	28.641.839	2.483	2.502	-2,36%	-1,61%	0,75	Syrenbakken skifter adresse og bliver til Botilbud Bakken. Botilbud bakken har 32 §105/85 pladser og 4 §107 pladser. Årsagen til stigningne i gennemsnitsprisen skal findes i at der sidste år blev beregnet på 35 pladser. Til 2023 er der 32 §105/85 pladser.
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		1.782	1.795	-1,05%	-0,33%	0,72	
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.131	2.144	-0,90%	-0,31%	0,60	
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.423	2.435	-0,76%	-0,29%	0,47	
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.773	2.783	-0,68%	-0,31%	0,37	
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.239	3.248	-0,60%	-0,31%	0,29	
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		3.647	3.655	-0,53%	-0,30%	0,23	
Botilbud Bakken (tidl. Syrenbakken)	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.055	4.062	-0,48%	-0,29%	0,18	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Behandlingscentret samlet	SEL § 107	20	Døgn	98	34.172.412	33.536.978	4.776	4.687	2,66%	0,75%	-1,91	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 3	SEL § 107		Døgn	98	-		2.609	2.510	2,14%	-1,72%	-3,86	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn	98	-		2.958	2.859	1,87%	-1,54%	-3,40	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn	98	-		3.250	3.150	1,72%	-1,41%	-3,13	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn	98	-		3.600	3.499	1,54%	-1,32%	-2,86	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn	98	-		4.066	3.964	1,35%	-1,20%	-2,55	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 8	SEL § 107		Døgn	98	-		4.474	4.371	1,23%	-1,11%	-2,33	
Botilbud Storemosevej 24 (tidl. Behandlingscenter Hammer Bakker)	Boniveau 9	SEL § 107		Døgn	98	-		4.882	4.778	1,12%	-1,03%	-2,15	
Botilbud Sonjavej	Sonjavej A-C Huse	ABL § 105	22	Døgn	98	17.898.741	17.698.460	2.274	2.249	-0,42%	-1,52%	-1,09	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 2	ABL § 105		Døgn	98	-		1.466	1.436	1,58%	-0,52%	-2,10	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		1.757	1.726	1,25%	-0,51%	-1,76	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.107	2.075	1,06%	-0,46%	-1,52	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.398	2.366	0,93%	-0,42%	-1,35	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.748	2.715	0,79%	-0,43%	-1,22	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.214	3.180	0,66%	-0,41%	-1,07	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		3.623	3.587	0,62%	-0,39%	-1,01	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.031	3.994	0,55%	-0,37%	-0,93	
Botilbud Sonjavej	Sonjavej D Huset	SEL § 107	7	Døgn	98	5.896.941	5.849.941	2.355	2.336	-0,71%	-1,51%	-0,80	

Botilbud Sonjavej	Boniveau 4	SEL § 107		Døgn	98	-		2.188	2.163	0,64%	-0,53%	-1,17	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 5	SEL § 107		Døgn	98	-		2.479	2.453	0,56%	-0,48%	-1,05	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 6	SEL § 107		Døgn	98	-		2.829	2.802	0,55%	-0,41%	-0,96	
Botilbud Sonjavej	Boniveau 7	SEL § 107		Døgn	98	-		3.295	3.267	0,39%	-0,45%	-0,85	
Botilbud Løvdal	Løvdal samlet	ABL § 105	30	Døgn	98	41.387.257	40.784.614	3.856	3.801	-1,34%	-2,75%	-1,41	
Botilbud Løvdal	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.540	2.475	1,98%	-0,65%	-2,62	
Botilbud Løvdal	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.831	2.765	1,77%	-0,59%	-2,36	
Botilbud Løvdal	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		3.181	3.114	1,55%	-0,58%	-2,13	
Botilbud Løvdal	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.647	3.579	1,34%	-0,54%	-1,88	
Botilbud Løvdal	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		4.055	3.986	1,20%	-0,51%	-1,72	
Botilbud Løvdal	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.464	4.393	1,12%	-0,49%	-1,60	
Botilbud Astrupparken	Astrupparken	ABL § 105	30	Døgn	98	26.729.512	26.268.482	2.491	2.448	-2,71%	-4,39%	-1,68	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		1.721	1.672	0,90%	-1,95%	-2,85	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		2.071	2.021	0,77%	-1,65%	-2,42	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.362	2.312	0,67%	-1,46%	-2,14	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.712	2.661	0,56%	-1,34%	-1,90	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.179	3.126	0,50%	-1,18%	-1,68	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		3.587	3.533	0,45%	-1,07%	-1,52	
Botilbud Astrupparken	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		3.995	3.940	0,40%	-0,99%	-1,39	
Botilbud Studievej 15	Studievej	ABL § 105	30	Døgn	98	19.190.269	19.294.684	1.788	1.798	0,08%	0,64%	0,56	
Botilbud Studievej 16	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		1.474	1.479	-0,76%	-0,43%	0,33	
Botilbud Studievej 17	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		1.824	1.828	-0,59%	-0,38%	0,20	
Botilbud Studievej 18	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.115	2.118	-0,51%	-0,35%	0,16	
Botilbud Studievej 19	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.465	2.467	-0,46%	-0,37%	0,09	
Botilbud Vester Hassing	Vesterhassing	ABL § 105	30	Døgn	98	22.104.377	22.178.814	2.060	2.067	1,45%	1,80%	0,34	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 3	ABL § 105		Døgn	98	-		1.524	1.525	-0,48%	-0,40%	0,08	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 4	ABL § 105		Døgn	98	-		1.873	1.874	-0,42%	-0,36%	0,06	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.165	2.165	-0,32%	-0,33%	-0,01	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		2.515	2.514	-0,30%	-0,36%	-0,06	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		2.981	2.979	-0,26%	-0,34%	-0,08	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		3.389	3.386	-0,23%	-0,33%	-0,10	
Botilbud Vester Hassing	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		3.797	3.793	-0,21%	-0,32%	-0,12	
Botilbud Ungdomshøjskolen	Ny Ungdomshøjskolen	ABL § 105	12	Døgn	98	18.090.973	18.109.092	4.214	4.218	-3,11%	-3,01%	0,10	
Botilbud Ungdomshøjskolen	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.890	2.884	-0,58%	-0,79%	-0,21	
Botilbud Ungdomshøjskolen	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		3.240	3.233	-0,54%	-0,76%	-0,22	
Botilbud Ungdomshøjskolen	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.706	3.698	-0,48%	-0,70%	-0,22	
Botilbud Ungdomshøjskolen	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		4.114	4.105	-0,43%	-0,65%	-0,22	
Botilbud Ungdomshøjskolen	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.522	4.512	-0,39%	-0,62%	-0,23	
Botilbud Violen	Violen Botilbud	ABL § 105	13	Døgn	98	21.754.261	21.863.695	4.678	4.701	9,55%	10,09%	0,54	Stigningen skyldes at målgruppen har krævet flere medarbejderressourcer end tidligere år.
Botilbud Violen	Boniveau 5	ABL § 105		Døgn	98	-		2.906	2.918	-0,31%	0,11%	0,42	
Botilbud Violen	Boniveau 6	ABL § 105		Døgn	98	-		3.256	3.267	-0,30%	0,04%	0,34	
Botilbud Violen	Boniveau 7	ABL § 105		Døgn	98	-		3.722	3.732	-0,27%	0,00%	0,27	
Botilbud Violen	Boniveau 8	ABL § 105		Døgn	98	-		4.131	4.139	-0,22%	-0,02%	0,20	
Botilbud Violen	Boniveau 9	ABL § 105		Døgn	98	-		4.539	4.546	-0,20%	-0,04%	0,16	
Botilbud Kridsløjfen	Døveområdet	ABL § 105	18	Døgn	98	15.895.831	15.962.713	2.469	2.479	3,78%	4,20%	0,42	Stigningen skyldes at målgruppen har krævet flere medarbejderressourcer end tidligere år.

Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 2	ABL § 105	Døgn	98	-		1.363	1.368	-0,54%	-0,18%	0,36	
Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 3	ABL § 105	Døgn	98	-		1.654	1.659	-0,51%	-0,24%	0,28	
Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 4	ABL § 105	Døgn	98	-		2.004	2.007	-0,40%	-0,23%	0,17	
Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 5	ABL § 105	Døgn	98	-		2.295	2.298	-0,35%	-0,22%	0,14	
Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 6	ABL § 105	Døgn	98	-		2.645	2.647	-0,33%	-0,26%	0,07	
Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 7	ABL § 105	Døgn	98	-		3.112	3.112	-0,26%	-0,26%	0,00	
Botilbud Kridsløjfen	Boniveau 8	ABL § 105	Døgn	98	-		3.520	3.519	-0,23%	-0,26%	-0,03	

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 8.

Børnehus Nord

2023-016352

Resumé

Børnehus Nord's budget for 2023 fremsendes til orientering til DAS kredsen, hvilket indebærer en stigning i kommunernes objektive finansiering til børnehuset samt en takststigning ved anvendelse af tilbuddets ydelser. Ændringerne skyldes løn- og prisfremskrivning samt at der i 2022 var indregnet et overskud på 109.168 kr. til at sænke priserne.

Baggrund

Aalborg Kommune er driftsherre i Region Nordjylland for Børnehus Nord, som åbnede i 2013. Børnehuset henvender sig til børn og unge i alderen 0-18 år, som har været udsat for seksuelle overgreb og/eller fysisk vold, og hvor der er mistanke om det. Børnehusene har til formål at sikre en koordineret og skånsom tværfaglig indsats over for det enkelte barn og sikre en ensartet høj kvalitet i indsatsen i hele landet.

Antal sager

Der har i 2022 været et mindre fald i sagstallet i forhold til det budgetterede på 230 sager. På den baggrund fastsættes sagstallet til 220 i 2023.

Budget 2023

Det samlede budget for Børnehus Nord falder med 1000 kr. i 2023. Det skyldes primært færre udgifter til overhead grundet en intern omorganisering i det center, hvor Børnehus Nord er organiseret.

Finansiering 2023

Driften af Børnehus Nord er dels objektivt finansieret og takstfinansieret. Den objektive finansiering stiger i 2023 med 64.901 kr. I bilag fremgår fordelingen mellem de enkelte kommuner. Taksten stiger fra 13.767 kr. til 14.589 kr. svarende til en takststigning på 822 kr.

Den kommende Barnets Lov kan få betydning for taksten fremadrettet. Desuden forventes det, at et pilotprojekt i Børnehus Syd omhandlende et specialiseret traumefokuseret behandlingstilbud til målgruppen skal rulles ud over alle fem børnehuse i løbet af 2023.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Tager orienteringen til efterretning

Bilag:

- Børnehus Nord - objektiv finansiering 2023
- Børnehus Nord - Budget 2023

Børnehus Nord	Budget 2023		Budget 2022		Ændring fra 2022 - 2023	
	Samlet antal 0-17 årige pr. 1/1 2022	Objektiv finansiering 2023	Samlet antal 0-17 årige pr. 1/1 2021	Objektiv finansiering 2022	Befolkningstal	Objektiv finansiering
Samlet beløb til fordeling		4.814.400		4.749.499		
Brønderslev	7.737	333.056	7.725	327.071	12	5.984
Frederikshavn	10.155	437.144	10.301	436.137	-146	1.007
Hjørring	12.129	522.120	12.271	519.546	-142	2.574
Jammerbugt	7.682	330.689	7.719	326.817	-37	3.871
Læsø	223	9.600	225	9.526	-2	73
Mariagerfjord	7.888	339.556	7.954	336.767	-66	2.789
Morsø	3.700	159.275	3.733	158.053	-33	1.223
Rebild	7.239	311.619	7.276	308.061	-37	3.559
Thisted	8.412	362.113	8.477	358.911	-65	3.202
Vesthimmerlands	7.091	305.248	7.126	301.710	-35	3.538
Aalborg	39.584	1.703.980	39.370	1.666.900	214	37.079
I alt	111.840	4.814.400	112.177	4.749.499	-337	64.899

Børnehus Nord - budget 2023

	Budget 2022	Budget 2023	Forskel	Beskrivelse
Afdelingsleder	591.000	630.000	39.000	Lønfremskrivning jf. P/L samt reguleret i forhold til sagsantal
Teknisk/adm. personale	625.000	636.000	11.000	
Socialrådgiver	1.360.000	1.574.000	214.000	
Psykologer	4.051.000	3.838.000	-213.000	
Råderum	15.000	15.000	0	
Akut beredskab	15.000	15.000	0	
Lønudgift i alt	6.657.000	6.708.000	51.000	
Rejser og transport	42.000	37.000	-5.000	
Uddannelse/kurser	100.000	100.000	0	
Lægefaglig bistand/supervision	120.000	120.000	0	
Øvrig personale i alt	262.000	257.000	-5.000	
Inventar og IT drift	77.000	67.000	-10.000	
Kontorhold	28.000	28.000	0	
Mødeafholdelse	38.000	38.000	0	
Øvrig drift i alt:	143.000	133.000	-10.000	
Rengøring	136.000	142.000	6.000	
Varme	30.000	29.000	-1.000	
El	43.000	43.000	0	
Vand. kloak og renovation	21.000	21.000	0	
Øvrig bygningsdrift, tekniske installationer	15.000	15.000	0	
Bygningsdrift i alt:	245.000	250.000	5.000	
Overhead	526.000	462.000	-64.000	
Afskrivning	186.000	186.000	0	
Forrentning	6.000	28.000	22.000	
Overhead mm i alt:	718.000	676.000	-42.000	
Budget i alt	8.025.000	8.024.000	-1.000	

Objektiv finansiering	4.815.000	4.814.400
indregnet overskud/underskud	-65.501	0
I alt til objektiv finansiering	4.749.499	4.814.400
Takstfinansiering	3.210.000	3.209.600
indregnet overskud/underskud	-43.667	0
I alt takstfinansiering	3.166.333	3.209.600
Antal sager	230	220
Takst	13.767	14.589

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 9.

Orienteringspunkter

2023-016352

Resume

Orientering ift. diverse sager, herunder:

- Status på planlægning af Socialpolitisk Dialogforum
- Status vedr. planlægning af temadrøftelse med KDK vedr. udgiftsudvikling på det specialiserede socialområde
- Om-mærkning af særlige pladser
- KKR's behandling af Central Udmelding vedr. gravide med rusmiddelproblematikker

Indstilling

Det indstilles, at DAS

- Tager orienteringer til efterretning

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 10.

Eventuelt

Mødet den 31.03.2023

DAS Social

Åben

Punkt 11.

Næste møde

Næste møder finder sted d. 1. juni 2023 kl. 12.00-16.00. Mødet afholdes virtuelt.